

**BOSNA I HERCEGOVINA
UPRAVA ZA INDIREKTNO OPOREZIVANJE**

235

Na osnovu člana 56. Zakona o Upravi za indirektno oporezivanje ("Službeni glasnik BiH", broj 89/05), čl. 15. i 49. Zakona o državnoj službi u institucijama Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 12/02, 19/02, 8/03, 35/03, 4/04, 17/04, 26/04, 37/04, 48/05, 2/06, 32/07, 43/09, 8/10, 40/12 i 93/17) i člana 53. Zakona o radu u institucijama Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 26/04, 7/05, 48/05, 50/08 i dr. zakon, 60/10, 32/13, 93/17, 59/22 i 8/23), te člana 36. Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji u Upravi za indirektno oporezivanje broj: 01-02-2-741-4/23 od 09.06.2023. godine odobrenog Odlukom o odobravanju Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji u Upravi za indirektno oporezivanje ("Službeni glasnik BiH", broj 43/23), direktor Uprave za indirektno oporezivanje donosi

**PRAVILNIK
O POLAGANJU STRUČNOG ISPITA ZA RAD NA
POSLOVIMA INDIREKTNIH POREZA ZAPOSLENIH U
UPRAVI ZA INDIREKTNO OPOREZIVANJE
DIO PRVI - UVODNE ODREDBE**

Član 1.
(Predmet)

Ovim pravilnikom uređuje se polaganje Stručnog ispita za rad na poslovima indirektnih poreza (u daljnjem tekstu: Ispit) u Upravi za indirektno oporezivanje (u daljnjem tekstu: UIO) i to: postupak prijave za polaganje Ispita, sadržaj Ispita, program Ispita (u daljnjem tekstu: Program), provođenje obuke i način polaganja Ispita, imenovanje, sastav, način rada i način ocjenjivanja Komisije za polaganje Ispita (u daljnjem tekstu: Komisija), oblik, sadržaj i izdavanje uvjerenja o položenom Ispitu i vođenje evidencije o položenom Ispitu.

Član 2.
(Definicije)

Izrazi korišteni u ovom pravilniku imaju sljedeće značenje:

- a) **zaposleni** je državni službenik ili zaposlenik UIO koji je radni odnos zasnovao na neodređeno vrijeme, a raspoređen je za obavljanje poslova osnovne djelatnosti;
- b) **osnovna djelatnost** je djelatnost koja obuhvata radna mjesta za obavljanje poslova iz djelokruga rada:
- 1) Sektora za carine;
 - 2) Sektora za poreze;
 - 3) Kabineta direktora i to: Odsjeka za analitiku i strateško planiranje, Unutrašnje kontrole, Odsjeka za profesionalne standarde, Stručni savjetnik za pravne poslove, Stručni savjetnik za oblast carina, Stručni savjetnik za oblast poreza, Stručni savjetnik za oblast informacionih tehnologija;
 - 4) Odjeljenja za komunikacije i međunarodnu saradnju;
 - 5) Odjeljenja za pravne poslove;
 - 6) Odjeljenja za analizu i upravljanje rizicima;
 - 7) Sektora za poslovne usluge i to: Odsjek za prinudnu naplatu i Grupa za prinudnu naplatu u regionalnom centru;
 - 8) Sektora za sprovođenje propisa;
 - 9) Sektora za informacione tehnologije i to: Odsjek za razvoj Informacionog sistema Uprave, Odsjek za internu podršku;

osim radnih mjesta za obavljanje poslova prevodioca, administrativnog saradnika, saradnika za opšte i administrativne poslove, saradnika za pravne poslove-referent specijalista, saradnika za carinsko-upravni postupak-referent specijalista, saradnika za poresko-upravni postupak-referent

specijalista, saradnik za obradu podataka, saradnika za prinudnu naplatu, u navedenim organizacionim jedinicama.

- c) **oblast poreza** obuhvata indirektno poreze koji su u primarnoj nadležnosti Sektora za poreze;
- d) **oblast carina** obuhvata indirektno poreze koji su u primarnoj nadležnosti Sektora za carine;
- e) **program stručnog ispita** čini sadržinu ispitnih predmeta i razlikuje se ovisno od dijela ispita koji se polaže, te djelokruga rada organizacione jedinice u kojoj je zaposleni raspoređen, kao i nivoa obrazovanja;
- f) **Kandidat** je zaposleni UIO koji je stavljen na listu za polaganje Ispita;
- g) **uvjerenje** je akt kojim se potvrđuje položeni Opći dio Ispita i/ili Posebni dio Ispita.

Član 3.

(Cilj polaganja Ispita)

Polaganje Ispita ima za cilj provjeru znanja, vještine i osposobljenosti zaposlenih za rad na poslovima iz osnovne djelatnosti, jačanje odgovornosti zaposlenih, te unaprjeđenje i sticanje novih znanja, vještina i sposobnosti za uspješno izvršavanje postavljenih dužnosti.

Član 4.

(Ispit)

- (1) Ispit se polaže iz dva dijela i to:
 - a) Opći dio Ispita i
 - b) Posebni dio Ispita.
- (2) Prijava i polaganje Ispita iz stava (1) ovog člana vrši se odvojeno, pri čemu se prijava Posebnog dijela Ispita može vršiti samo ako je položen Opći dio Ispita ili je zaposleni oslobođen od polaganja tog dijela Ispita.
- (3) Izuzetno od stava (2) ovog člana, ukoliko to okolnosti dozvoljavaju, može se dozvoliti istovremeno polaganje oba dijela Ispita pred jednom Komisijom.
- (4) Za svaki dio Ispita se nakon polaganja izdaje odgovarajuće uvjerenje.

Član 5.

(Obaveza polaganja Ispita)

- (1) Obavezu polaganja Ispita ima svaki zaposleni koji je radni odnos u UIO zasnovao na neodređeno vrijeme i raspoređen je na radno mjesto za obavljanje poslova iz osnovne djelatnosti.
- (2) Izuzetno od stava (1) ovog člana, polaganja Općeg dijela Ispita oslobođen je zaposleni koji u UIO radi najmanje pet godina, a Posebnog dijela Ispita oslobođen je zaposleni koji poslove osnovne djelatnosti u UIO obavlja najmanje deset godina.
- (3) Uvjet iz stava (2) ovog člana je ispunjen samo ukoliko je zaposleni u označenom roku obavljao poslove sa obrazovanjem koje odgovara nivou obrazovanja prema trenutnom raspoređivanju.

Član 6.

(Program za polaganje ispita)

- (1) Opći dio Ispita zaposleni polaže prema jedinstvenom programu, a Posebni dio Ispita polaže prema programu koji odgovara radnom mjestu na koje je raspoređen.
- (2) Izuzetno od stava (1) ovog člana, zaposleni koji je raspoređen na radno mjesto u okviru kojeg se obavljaju poslovi koji obuhvataju i oblast poreza i oblast carina, dužan je da polaže oba Posebna dijela Ispita.
- (3) Zaposleni koji je položio Posebni dio Ispita po programu za kandidate sa stečenim srednjim obrazovanjem, a koji u toku rada stekne viši nivo obrazovanja, dužan je da se u roku od 30 dana od dana trajnog raspoređivanja na radno mjesto sa višim nivoom obrazovanja prijavi za polaganje

Posebnog dijela Ispita po programu za kandidate sa stečenim visokim obrazovanjem.

- (4) Prijava za polaganje Ispita iz stava (3) ovog člana, podnosi se na obrascu iz Priloga 4. ovog pravilnika.

Član 7.

(Zahtjev za oslobađanje od polaganja Ispita)

- (1) Zaposleni iz člana 5. stav (2) ovog pravilnika, zahtjev za oslobađanje podnosi Odsjeku za upravljanje ljudskim potencijalima, koja organizaciona jedinica cijeni ispunjenost uvjeta i izrađuje nacrt rješenja, te isto dostavlja pomoćniku direktora Sektora za poslovne usluge na donošenje.
- (2) Jedan primjerak rješenja iz stava (1) ovog člana se dostavlja Odsjeku za obuku-Nastavno školski centar (u daljnjem tekstu: Odsjek za obuku).
- (3) Na rješenje iz stava (1) ovog člana kojim je odbijen zahtjev za oslobađanje, može se izjaviti prigovor direktoru UIO, u roku od osam dana od dana prijema rješenja.

Član 8.

(Polaganje ispita zaposlenog u UIO na određeno vrijeme ili raspoređenog van osnovne djelatnosti)

- (1) Izuzetno od člana 5. stava (1) ovog pravilnika, direktor UIO može odobriti polaganje Ispita i zaposlenom u UIO koji je za obavljanje poslova osnovne djelatnosti raspoređen na određeno vrijeme ili je raspoređen za obavljanje poslova van osnovne djelatnosti, na njegov pismeni zahtjev.
- (2) Zahtjev iz stava (1) ovog člana se podnosi na način propisan u članu 9. ovog pravilnika, uz dodatno obrazloženje razloga za polaganje Ispita.

DIO DRUGI - PRIJAVA POLAGANJA ISPITA

Član 9.

(Prijava za polaganje)

- (1) Zaposleni koji ima obavezu polaganja Ispita podnosi prijavu za polaganje Ispita neposrednom rukovodiocu, i to za polaganje:
 - a) Općeg dijela Ispita na obrascu iz Priloga 1.
 - b) Posebnog dijela Ispita na obrascu iz Priloga 2.
- (2) Prijava iz stava (1) tačke a) ovog člana podnosi se najkasnije u roku od 15 dana od dana trajnog raspoređivanja zaposlenog na radno mjesto koje podliježe obavezi polaganja Ispita, a prijava iz stava (1) tačke b) ovog člana se podnosi najkasnije u roku od 15 dana od dana kad je položen Opći dio Ispita ili dana kada je dobijeno rješenje o oslobađanju od polaganja tog dijela Ispita.
- (3) Nakon provjere podataka podnosioca prijave navedenih u prijavi, neposredni rukovodilac zaposlenog predmetnu prijavu prosljeđuje rukovodiocu osnovne organizacione jedinice aktom u kojem potvrđuje da je izvršena provjera podataka podnosioca prijave i da može pristupiti polaganju.
- (4) Rukovodilac osnovne organizacione jedinice UIO vrši prijavu zaposlenih iz organizacione jedinice kojom rukovodi Odsjeku za obuku, na obrascu iz Priloga 3. ovog pravilnika.

Član 10.

(Postupanje Odsjeka za obuku)

- (1) Po prijemu prijave iz člana 9. stav (4) ovog pravilnika, Odsjek za obuku vrši provjeru podataka o raspoređivanju zaposlenih kod Odsjeka za upravljanje ljudskim potencijalima i/ili Odsjeka za poslovne usluge u RC, te nakon izvršene provjere sačinjava listu kandidata za polaganje.

- (2) Ukoliko se na listi iz stava (1) ovog člana nalazi najmanje 30 kandidata za polaganje Ispita po istom programu, Odsjek za obuku obavještava direktora UIO radi određivanja načina i termina pohađanja obuke i polaganja ispita, te o tome, putem službene elektronske pošte, obavještava rukovodioca osnovne organizacione jedinice i Kandidata.

DIO TREĆI - SADRŽAJ ISPITA

Član 11.

(Opći dio Ispita)

- (1) Opći dio Ispita iz člana 9. stava (1) tačke a) ovog pravilnika je jedinstven za sve kandidate i obuhvata sljedeće predmete:
- organizaciju i djelokrug rada UIO i Upravnog odbora UIO,
 - Kodeks ponašanja zaposlenih u UIO i
 - disciplinsku i materijalnu odgovornost zaposlenih u UIO.
- (2) Oblasti koje čine sadržinu ispitnih predmeta navedene su u Programu Općeg dijela Ispita u Prilogu 5. ovog pravilnika.

Član 12.

(Sadržaj i određenje polaganja Posebnog dijela Ispita)

- (1) Posebni dio Ispita obuhvata sadržaje iz oblasti djelokruga rada organizacione jedinice u kojoj je zaposleni trajno raspoređen, i to:
- oblast carina i
 - oblast poreza.
- (2) Posebni dio Ispita iz oblasti carina polaže zaposleni koji je raspoređen za obavljanje poslova iz osnovne djelatnosti u Sektoru za carine, Odsjeku za carinsko upravni postupak u Odjeljenju za pravne poslove, Grupi za analizu i upravljanje carinskim rizicima u Odjeljenju za analizu i upravljanje rizicima, stručni savjetnik za oblast carina u Kabinetu direktora, saradnik za operativne poslove-operator u Grupi za operativne poslove Sektora za provođenje propisa.
- (3) Posebni dio Ispita iz oblasti poreza polaže zaposleni raspoređen za obavljanje poslova iz osnovne djelatnosti u Sektoru za poreze, Odsjeku za porezno upravni postupak i Odsjeku za izradu obavezujućih mišljenja iz oblasti indirektnih poreza u Odjeljenju za pravne poslove, Grupi za analizu i upravljanje poreznim rizicima u Odjeljenju za analizu i upravljanje rizicima, Odsjeku za prinudnu naplatu i Grupi za prinudnu naplatu u regionalnom centru, stručni savjetnik za oblast poreza u Kabinetu direktora.
- (4) Posebni dio Ispita iz oblasti carina i iz oblasti poreza polaže zaposleni koji je raspoređen za obavljanje poslova iz osnovne djelatnosti i to zaposleni u Odsjeku za analitiku i strateško planiranje, Odsjeku za unutarnju kontrolu, Odsjeku za profesionalne standarde, stručni savjetnik za pravne poslove, stručni savjetnik za informacione tehnologije u Kabinetu direktora, načelnik Odjeljenja za pravne poslove i zaposleni u Odsjeku za normativno-pravne poslove u Odjeljenju za pravne poslove, načelnik Odjeljenja za analizu rizika, zaposleni u Sektoru za provođenje propisa osim saradnika za operativne poslove-operator u Grupi za operativne poslove Sektora za provođenje propisa, zaposleni u Odjeljenju za komunikacije i međunarodnu suradnju.

Član 13.

(Obaveza polaganja Posebnog dijela Ispita iz druge oblasti)

- (1) Zaposleni koji je položio Posebni dio Ispita u okviru organizacione jedinice u jednoj oblasti, a trajno je premješten u organizacionu jedinicu u drugoj oblasti, za

koju je predviđen drugi posebni dio ispita, dužan je u roku od 30 dana od dana dobijanja rješenja o trajnom raspoređivanju, prijaviti se za polaganje posebnog dijela iz oblasti za koju ima trajni raspored podnošenjem prijave za polaganje neposrednom rukovodiocu, na obrascu iz Priloga 4. ovog pravilnika.

- (2) Zaposleni koji ima obavezu polaganja Posebnog dijela Ispita i iz oblasti carina i iz oblasti poreza, prvo se prijavljuje i polaže Posebni dio Ispita iz oblasti carina, a Posebni dio Ispita iz oblasti poreza je dužan prijaviti u roku od 60 dana od dana polaganja Posebnog dijela Ispita iz oblasti carina, na obrascu iz Priloga 4. ovog pravilnika.

Član 14.

(Sadržaj Posebnog dijela Ispita iz oblasti carina)

- (1) Posebni dio Ispita iz oblasti carina za kandidate sa visokim obrazovanjem sadrži sljedeće ispitne predmete:
- Carinski sistem i postupak,
 - Carinska tarifa, porijeklo robe i carinska vrijednost,
 - Porezni sistem,
 - Vanjskotrgovinski i devizni sistem,
 - Otkrivanje povreda carinskih propisa.
- (2) Posebni dio Ispita iz oblasti carina za kandidate sa srednjim obrazovanjem sadrži sljedeće ispitne predmete:
- Osnovi carinskog sistema i postupka,
 - Osnovi Carinske tarife,
 - Osnovi vanjskotrgovinskog i deviznog sistema,
 - Osnovi poreznog sistema,
 - Otkrivanje povreda carinskih propisa.
- (3) Kandidati sa višom stručnom spremom, Ispit polažu prema programu za kandidate sa visokim obrazovanjem.

Član 15.

(Sadržaj Posebnog dijela Ispita iz oblasti poreza)

- Posebni dio Ispita iz oblasti poreza za kandidate sa visokim obrazovanjem, sadrži sljedeće ispitne predmete:
- Porezni sistem i postupak
 - Procesni propisi u oblasti poreza
 - Porezni prekršaji i krivična djela
 - Osnovi računovodstva.

Član 16.

(Program Posebnog dijela Ispita)

- (1) Sadržaj ispitnih predmeta iz oblasti carina naveden je u Programu Posebnog dijela stručnog ispita za rad na poslovima iz oblasti carina (u daljnjem tekstu: Program Ispita iz oblasti carina), iz Priloga 6. ovog pravilnika.
- (2) Sadržaj ispitnih predmeta iz oblasti poreza naveden je u Programu Posebnog dijela stručnog ispita za rad na poslovima iz oblasti poreza (u daljnjem tekstu: Program Ispita iz oblasti poreza), iz Priloga 7. ovog pravilnika.

Član 17.

(Literatura za polaganje Ispita)

- (1) Ispit se polaže prema propisima kojim se regulira materija iz predmeta navedenih u članu 11, 14, odnosno 15. ovog pravilnika, odnosno kojim je regulirano gradivo Programa Općeg i Posebnog dijela Ispita i koji su pobrojani u Prilogu 5, 6. i 7. ovog pravilnika.
- (2) Pored propisa iz stava (1) ovog člana, UIO može pripremiti i odgovarajuću literaturu za pojedine predmete (skripta, priručnik i dr.).
- (3) Kandidat je dužan pratiti nove propise, odnosno izmjene propisa koji su stupili na snagu, a kojim je regulirana oblast iz predmeta koji se polažu, neovisno od toga da li je došlo do izmjene pravnih propisa u Programu Ispita ili izmjene u literaturi pripremljenoj za polaganje Ispita.

DIO ČETVRTI - OBUKA ZA POLAGANJE ISPITA

Član 18.

(Obuka)

- (1) U cilju pripreme Kandidata, obuka za polaganje ispita se organizira samo za polaganje Posebnog dijela Ispita.
- (2) Obuka iz stava (1) ovog člana se organizira u trajanju:
 - a) 20 radnih dana, za Kandidata sa visokim obrazovanjem
 - b) 15 radnih dana, za Kandidata sa srednjim obrazovanjem.
- (3) Odsjek za obuku vrši prikupljanje podataka o strukturi polaznika sa aspekta radnih mjesta na koje su raspoređeni ili bili raspoređeni, obrazovanja, dužine staža u osnovnoj djelatnosti, prijedloga rukovodilaca osnovne organizacione jedinice iz koje zaposleni dolaze, broja kandidata koji ponavljaju ispit i dr. elemenata koji su od značaja za utvrđivanje nivoa obučenosti u obavljanju poslova osnovne djelatnosti, te na osnovu analize podataka predlaže odluku o izvođenju obuke i polaganju ispita.
- (4) Odluku o izvođenju obuke i/ili polaganju Ispita donosi direktor UIO.
- (5) Izuzetno od st. (1) i (2) ovog člana, direktor UIO može donijeti odluku da se ne provodi obuka za zaposlene koji na poslovima osnovne djelatnosti rade najmanje pet godina ili da se obuka provodi samo za pojedine predmete ili u kraćem trajanju.

Član 19.

(Organiziranje provođenja obuke)

- (1) Obuku za polaganje Posebnog dijela Ispita organizira Odsjek za obuku, na bazi obezbjeđenja noćenja i ishrane Kandidata u toku trajanja obuke i/ili polaganja Ispita.
- (2) Odsjek za obuku obavještava rukovodioca osnovne organizacione jedinice UIO o datumu početka obuke, koji o istom obavještava Kandidata i njegovog rukovodioca.
- (3) Obuka ima karakter radne obaveze i održava se u redovnom radnom vremenu.

Član 20.

(Realizacija obuke)

- (1) Obuka se provodi na osnovu Programa Ispita.
- (2) Obuku realizira predavač kojeg rješenjem imenuje direktor UIO iz reda zaposlenih koji ima: visoko obrazovanje, položen Ispit ili je oslobođen od polaganja Posebnog dijela Ispita (ukoliko je raspoređen na radno mjesto za koje je propisana obaveza polaganja), najmanje pet godina radnog staža u UIO, istaknute rezultate u radu i/ili stručne radove u oblasti za koju se angažira u svojstvu predavača i koji nije kažnjavan za povrede službene dužnosti.
- (3) Izuzetno od stava (2) ovog člana, ukoliko za neku oblast nije moguće odrediti predavača iz reda zaposlenih u UIO, za predavača se može angažirati vanjski suradnik koji ispunjava kriterij da se radi o stručnjaku koji ima istaknute rezultate u radu i/ili stručne radove u oblasti za koju se angažira u svojstvu predavača.

DIO PETI - POLAGANJE ISPITA

Član 21.

(Polaganje Općeg dijela Ispita)

- (1) Opći dio Ispita se polaže usmeno, odgovaranjem na tri pitanja iz svakog predmeta iz Programa za polaganje Općeg dijela Ispita, koja je Kandidat prethodno izvukao.
- (2) Prije odgovaranja, Kandidat ima pravo na 15 minuta pripreme.

- (3) U pogledu imenovanja Komisije, ocjenjivanja, ponašanja Kandidata, odustanka od polaganja i drugih pitanja koja nisu izričito normirana a koja se odnose na polaganje Općeg dijela Ispita, odgovarajuće se primjenjuju odredbe ovog pravilnika kojim je regulirano polaganje Posebnog dijela Ispita.

Član 22.

(Polaganje Posebnog dijela Ispita)

- (1) Pravo na polaganje Posebnog dijela Ispita stiče Kandidat koji je položio Opći dio Ispita i koji je pohađao najmanje 75 % održane obuke.
- (2) Ispit iz stava (1) ovog člana se polaže pismeno i usmeno.
- (3) Pravo na polaganje usmenog dijela Posebnog dijela Ispita stiče Kandidat koji je položio pismeni dio Ispita.

Član 23.

(Pismeni dio Posebnog dijela Ispita)

- (1) Pismeni dio Posebnog dijela Ispita se sastoji od provjere stečenog znanja i vještina kroz rješavanje praktičnog primjera i problemske situacije.
- (2) Zadatak za pismeni dio Posebnog dijela Ispita iz oblasti carina za Kandidata sa visokim obrazovanjem priprema član Komisije koji je ispitivač iz predmeta Carinska tarifa, porijeklo robe i carinska vrijednost.
- (3) Zadatak za pismeni dio Posebnog dijela Ispita iz oblasti carina za Kandidata sa srednjim obrazovanjem priprema član Komisije koji je ispitivač iz predmeta Osnovi Carinske tarife.
- (4) Zadatak za pismeni dio Posebnog dijela Ispita iz oblasti poreza za Kandidata sa visokim obrazovanjem priprema član Komisije koji je ispitivač iz predmeta Porezni sistem i porezni postupak simulacijom vršenja kontrole sa zadatim parametrima i izradom zapisnika o kontroli.
- (5) Zadatak iz pismenog dijela Posebnog dijela Ispita priprema se neposredno prije početka Ispita.
- (6) Od momenta utvrđivanja pitanja za pismeni dio Ispita do okončanja pismenog dijela Ispita, utvrđeni zadatak i njegovi elementi predstavljaju službenu tajnu.

Član 24.

(Korištenje pomagala)

- (1) Kandidat koji je pristupio polaganju pismenog dijela Posebnog dijela Ispita, za vrijeme rješavanja zadatka može koristiti potrebna tehnička pomagala (hemijska, kalkulator i dr.) i odgovarajuće propise.
- (2) Kandidat koji je pristupio polaganju pismenog dijela Posebnog dijela Ispita, za vrijeme trajanja ispita ne smije koristiti mobilni telefon i drugo sredstvo u elektronskom obliku kojim bi bilo omogućeno slanje podataka van prostorije u kojoj se obavlja pismeni ispit, kao i nedozvoljeno pomagalo u papirnatom obliku, te u slučaju kršenja navedene zabrane može biti udaljen sa Ispita i smatra se da Ispit nije položio.

Član 25.

(Trajanje polaganja pismenog dijela Ispita)

- (1) Pismeni dio Posebnog dijela Ispita traje najduže tri sata.
- (2) Za vrijeme trajanja pismenog dijela Ispita, Kandidat ne može izlaziti iz prostorije u kojoj se odvija ispit.

Član 26.

(Polaganje usmenog dijela Posebnog dijela Ispita)

- (1) Prije početka usmenog dijela Posebnog dijela Ispita, predsjednik Komisije saopćava kandidatima imena članova Komisije i pita za prigovor na sastav Komisije, te saopćava rezultate pismenog dijela Ispita.
- (2) Usmeni dio ispita polaže se pred Komisijom u punom sastavu.

- (3) Ukoliko iz opravdanih razloga član Komisije imenovan za određeno ispitno gradivo nije u mogućnosti da tog dana bude u ispitnoj komisiji, o tome obavještava sekretara Komisije, koji u tom slučaju poziva njegovog zamjenika da prisustvuje polaganju usmenog dijela ispita. Ukoliko je i zamjenik spriječen da prisustvuje polaganju, direktor UIO može rješenjem odrediti ad hoc zamjenu iz reda članova Komisije na drugom ispitnom predmetu ili iz reda zaposlenih koji ispunjavaju uvjete propisane članom 36. stav (3) ovog pravilnika.
- (4) Na usmenom dijelu ispita, Kandidat se ispituje iz pojedinih predmeta po redu koji odredi predsjednik Komisije, tako što odgovara na tri pitanja iz svakog predmeta, koja je prethodno izvukao.
- (5) Prije nego što počne odgovarati, Kandidat ima 30 minuta za pripremu.

Član 27.

(Polaganje ispita u vanrednim okolnostima)

- (1) U slučaju nastupanja vanrednih okolnosti koje onemogućavaju polaganje Ispita na način propisan u čl. 21. do 26. ovog pravilnika (elementarna nepogoda, viša sila, druge nepredviđene okolnosti ili provođenje epidemioloških mjera za zaštitu od zaraznih bolesti), Ispit se polaže samo pismeno.
- (2) Odluku o polaganju ispita u slučaju nastupanja vanrednih okolnosti donosi direktor UIO.
- (3) Polaganje Ispita u vanrednim okolnostima može da traje najduže tri sata.
- (4) U slučaju iz stava (1) ovog člana, polaganje Ispita se vrši pismenim odgovaranjem na tri pitanja iz svakog ispitnog predmeta.

Član 28.

(Ocjenjivanje)

- (1) Nakon završetka ispita, Kandidat napušta prostoriju u kojoj se održava Ispit, a Komisija, uz prisustvo sekretara, analizira odgovore Kandidata i ocjene ispitivača za svako ispitno gradivo i donosi odluku o rezultatu Ispita.
- (2) Uspjeh Kandidata na pismenom dijelu Ispita ocjenjuje se ocjenom "položio" ili "nije položio".
- (3) Poznavanje gradiva na usmenom ispitu ocjenjuje se za svaki predmet posebno, ocjenama od 1 do 5 ovisno od iskazanog znanja.
- (4) Ocjenom 1 ocjenjuje se Kandidat koji nije pokazao dovoljno poznavanje gradiva iz određenog predmeta i znači da isti nije položio taj predmet.
- (5) Konačan uspjeh Kandidata na usmenom dijelu Ispita, Komisija utvrđuje prosječnom ocjenom svih predmeta koje je usmeno polagao i opisnom ocjenom "položio" ili "nije položio".
- (6) Predsjednik Komisije javno i u prisustvu članova Komisije saopćava kandidatima ocjene njihovog konačnog uspjeha na Ispitu.

Član 29.

(Ponašanje Kandidata na Ispitu)

- (1) Kandidat koji pristupa predavanjima i Ispitu mora se ponašati u skladu sa Kodeksom ponašanja zaposlenih u UIO.
- (2) Predsjednik Komisije ne dozvoljava Kandidatu koji nije odjeven ili se ne ponaša u skladu sa Kodeksom ponašanja zaposlenih u UIO da pristupi Ispitu, već mu se određuje novi termin polaganja što se zapisnički konstatira.
- (3) Ukoliko Kandidat koji je pristupio polaganju pismenog, odnosno usmenog dijela Ispita, remeti red za vrijeme trajanja Ispita ili koristi mobilni telefon i druga

nedozvoljena sredstva u elektronskom ili papirnom obliku, udaljava se sa Ispita.

- (4) Kandidat iz st. (2) i (3) ovog člana, upućuje se na ponovno polaganje cijelog Ispita.
- (5) Udaljavanje Kandidata sa ispita konstatira se u zapisniku o polaganju Ispita, te se obavještava rukovodilac osnovne organizacione jedinice.

Član 30.

(Zapisnik)

- (1) O polaganju ispita vode se zapisnici i to Pojedinačni zapisnik o polaganju Ispita, uz naglašavanje o kojem dijelu Ispita se radi i Zbimi zapisnik o polaganju Ispita.
- (2) Pojedinačni zapisnik o polaganju Ispita sadrži podatke o polaganju ispita za svakog Kandidata ponaosob i to:
- Sastav Komisije,
 - Ime, ime jednog roditelja i prezime Kandidata,
 - Broj službene šifre Kandidata,
 - Podaci o obrazovanju,
 - Podaci o radnom mjestu na koje je raspoređen,
 - Podaci o obrazovanju za koju je ranije polagao ispit,
 - Datum polaganja Ispita,
 - Označavanje koji dio Ispita se polaže,
 - Uspjeh pismenog dijela Ispita, ukoliko se polaže Posebni dio ispita,
 - Pitanja postavljena Kandidatu na usmenom dijelu Ispita iz pojedinačnih predmeta, sa ocjenama, i
 - Ocjena konačnog uspjeha Kandidata na pismenom i usmenom dijelu Ispita.
- (3) Uz pojedinačni zapisnik o polaganju Ispita iz stava (2) ovog člana, prilaže se i izrađeni pisani zadatak Kandidata, ako je isti polagao Posebni dio Ispita.
- (4) Zbimi zapisnik o polaganju Ispita sadrži:
- Sastav Komisije,
 - Označavanje koji dio Ispita se polaže,
 - Datum polaganja uz navođenje datuma polaganja pismenog i usmenog dijela ispita ako se radi o polaganju Posebnog dijela Ispita,
 - Broj kandidata koji je prijavljen za polaganje,
 - Broj kandidata koji je pristupio polaganju,
 - Podatke o rezultatima Ispita za grupu kandidata koji su polagali ispit istog dana (položili, popravni, odgodili, odustali i dr.).
- (5) Zapisnike o toku Ispita vodi sekretar Komisije.
- (6) Zapisnike pored sekretara potpisuje i predsjednik Komisije.

Član 31.

(Odgađanje pohađanja obuke i/ili polaganja Ispita)

- (1) Kandidat može iz opravdanih razloga odgoditi pohađanje obuke i/ili polaganje Ispita u terminu koji mu je određen.
- (2) U slučaju iz stava (1) ovog člana, Kandidat je dužan pismeno obavijestiti Odsjek za obuku i rukovodioca osnovne organizacione jedinice najkasnije do dana određenog za pohađanje obuke ili polaganje ispita.
- (3) Uz pismenu obavjest iz stava (2) ovog člana, dostavljaju se i dokazi iz kojih je vidljiva opravdanost razloga odgađanja.
- (4) Opravdanim razlozima smatra se bolest i drugi poremećaji zdravlja Kandidata, te druga vanredna okolnost koja se odnosi na Kandidata, nastala nakon utvrđenja i objave rasporeda pohađanja obuke i polaganja ispita, a koja Kandidata onemogućava u pohađanju obuke i/ili polaganju ispita u vremenu utvrđenog rasporedom.
- (5) Ukoliko je Kandidat blagovremeno dostavio obavjest iz koje je vidljivo da iz opravdanog razloga ne može

pristupiti ispitu, smatra se da je Ispit odgođen, odnosno da nije ni održan, što se konstatira u zapisniku.

Član 32.

(Nepristupanje obuci i/ili Ispitu)

- (1) Kandidat koji nije pristupio pohađanju obuke, niti je Ispit odgodio, kao i Kandidat koji je pristupio pohađanju obuke i tokom njegovog trajanja odustao bez opravdanih razloga, smatra se da Ispit nije položio.
- (2) U slučajevima iz stava (1) ovog člana, Kandidat se ponovno poziva na pohađanje obuke u narednom roku planiranom za obuku i polaganje Ispita za taj nivo obrazovanja.
- (3) Kandidat koji nije pristupio polaganju Ispita, niti je Ispit odgodio, kao i Kandidat koji je pristupio polaganju Ispita i tokom njegovog trajanja odustao bez opravdanog razloga, smatra se da Ispit nije položio.
- (4) U slučaju iz stava (3) ovog člana, na ponovno polaganje Ispita se primjenjuju odredbe ovog pravilnika koje se odnose na polaganje cijelog ispita.
- (5) O nepristupanju Kandidata obuci i/ili Ispitu, odnosno odustanku od obuke i/ili Ispita bez opravdanog razloga, obavještava se rukovodilac osnovne organizacione jedinice koja je Kandidata prijavila za polaganje.

Član 33.

(Odustanak od započetog pohađanja obuke i od polaganja u toku Ispita)

- (1) Ukoliko Kandidat iz zdravstvenog ili drugog opravdanog razloga odustane od započetog pohađanja obuke prije nego što je odslušao 75% predavanja, obuku će ponovo pohađati u narednom roku planiranom za polaganje Ispita za taj nivo obrazovanja.
- (2) Ukoliko Kandidat iz zdravstvenog ili drugog opravdanog razloga odustane od započetog polaganja Ispita, Komisija razloge odgađanja Ispita unosi u zapisnik o polaganju Ispita.
- (3) Kandidat koji je započeo polaganje Ispita mora nastaviti polaganje ispita u narednom roku planiranom za polaganje Ispita za taj nivo obrazovanja.
- (4) U opravdanom slučaju, direktor UIO može odlučiti da se Kandidatu odredi duži rok i odobri polaganje u drugom terminu.
- (5) Ukoliko Kandidat koji je započeo polaganje Ispita ne pristupi polaganju, odnosno ne nastavi s polaganjem Ispita u rokovima iz st. (1), (3) ili (4) ovog člana, iz neopravdanog razloga, smatra se da ispit nije položio.
- (6) Kandidatu koji ne pristupi polaganju, odnosno ne nastavi sa polaganjem Ispita u rokovima iz st. (1), (3) i (4) ovog člana, iz opravdanog razloga, može se odobriti pohađanje obuke, odnosno polaganje Ispita sa grupama izvan utvrđenih rokova, ukoliko u vrijeme pristupanja polaganju ispunjava uvjete za polaganje Posebnog dijela Ispita.

Član 34.

(Neodazivanje pozivu na Ispit)

Kandidat koji na tri uzastopna poziva na pohađanje obuke za ispit ili na polaganje ispita, ne pristupi polaganju Ispita bez opravdanog razloga, smatra se da ispit nije položio i gubi pravo polaganja Ispita za to radno mjesto, te se raspoređuje na upražnjeno radno mjesto koje odgovara njegovoj stručnoj spremi i za koje nije predviđeno polaganje Ispita, a ukoliko nema odgovarajućeg upražnjenog radnog mjesta, na imenovanog se primjenjuju pozitivni propisi kojim je regulirana prekobrojnost.

DIO ŠESTI - KOMISIJA ZA POLAGANJE ISPITA

Član 35.

(Komisija)

- (1) Za polaganje Ispita obrazuju se Komisije za polaganje Ispita i to:
 - a) Komisija za polaganje Općeg dijela Ispita,
 - b) Komisija za polaganje Ispita za kandidate iz oblasti carina sa visokim obrazovanjem,
 - c) Komisija za polaganje Ispita za kandidate iz oblasti carina sa srednjim obrazovanjem i
 - d) Komisija za polaganje Ispita za kandidate iz oblasti preza.
- (2) Ukoliko postoji obveza polaganja Ispita za Kandidata sa višom stručnom spremom, isti polaže pred Komisijom za polaganje Ispita za kandidate sa visokim obrazovanjem.

Član 36.

(Imenovanje Komisije)

- (1) Komisiju za polaganje Ispita rješenjem imenuje direktor UIO, pri čemu određuje ispitivača za svaki predmet, kao i predsjednika Komisije.
- (2) Komisija za polaganje Općeg dijela Ispita ima tri člana, a Komisija za polaganje Posebnog dijela Ispita ima pet članova, uključujući i predsjednika Komisije.
- (3) Predsjednik i članovi Komisije se imenuju iz reda zaposlenih u UIO koji imaju: visoko obrazovanje, položen Ispit ili je oslobođen od polaganja Posebnog dijela Ispita (ukoliko je raspoređen na radno mjesto za koje je propisana obaveza polaganja), najmanje pet godina radnog staža u UIO, istaknute rezultate u radu i/ili stručne radove u oblasti za koju se angažira u svojstvu člana Komisije tj. ispitivača, te da nije kažnjavan za povredu službene dužnosti.
- (4) Izuzetno od stava (3) ovog člana, ukoliko za neku oblast nije moguće odrediti člana Komisije iz reda zaposlenih u UIO, za člana se može angažirati vanjski suradnik koji ispunjava kriterij da se radi o stručnjaku koji ima istaknute rezultate u radu i/ili stručne radove u oblasti za koju se angažira u svojstvu člana Komisije tj. ispitivača.
- (5) Rješenjem iz stava (1) ovog člana određuje se zamjenik predsjednika Komisije, kao i zamjenici članova Komisije.

Član 37.

(Predsjednik Komisije)

Predsjednik Komisije je odgovoran za:

- a) Predlaganje Poslovnika o radu Komisije,
- b) Zakonito provođenje Ispita,
- c) Uskladeni primjenu ispitnih kriterija,
- d) Korektan odnos članova Komisije i sekretara prema Kandidatu,
- e) Ostvarenje uvjeta za provođenje Ispita,
- f) Održavanje reda za vrijeme provođenja Ispita,
- g) Izdavanje uvjerenja o položenom Ispitu.

Član 38.

(Sekretar Komisije)

- (1) Administrativne i druge poslove za Komisiju obavlja Odsjek za obuku u suradnji sa sekretarom Komisije.
- (2) Sekretara Komisije, odnosno njegovog zamjenika rješenjem imenuje direktor UIO.
- (3) Sekretar Komisije može se imenovati iz reda zaposlenih koji ima visoko obrazovanje, tri godine radnog staža i organizacijske sposobnosti.
- (4) Sekretar Komisije ima obavezu da:
 - a) Utvrdi lične podatke Kandidata,
 - b) Upozna Kandidata koji je pristupio polaganju ispita sa njegovim pravima i obavezama,

- c) Prisustvuje pismenom i usmenom dijelu Ispita i neposredno vodi zapisnik o Ispitu,
- d) Administrativno-tehnički obradi predmet prije dostavljanja uvjerenja,
- e) Pošalje obavijest o rezultatima polaganja ispita osnovnoj organizacionoj jedinici UIO u kojoj je zaposleni raspoređen za obavljanje poslova i zadataka,
- f) Dostavi uvjerenje o položenom Ispitu zaposlenom i u njegov dosije.

Član 39.

(Poslovnik o radu Komisije)

Način rada Komisije u provođenju pismenog i usmenog dijela Ispita, odlučivanje, uključujući i održavanje zaključne sjednice Komisije, te druga pitanja iz djelokruga rada Komisije, detaljno se regulira poslovnikom o radu kojeg na prijedlog predsjednika Komisije, Komisija usvaja prostom većinom glasova prije početka rada.

Član 40.

(Naknada)

- (1) Predsjednik, članovi i sekretar Komisije za obavljanje poslova u vezi sa Ispitom, odnosno za rad u Komisiji imaju pravo na naknadu.
- (2) Visinu naknade određuje direktor UIO posebnim rješenjem.

DIO SEDMI - POPRAVNI ISPIT I PONAVLJANJE ISPITA

Član 41.

(Popravni ispit)

- (1) Kandidat koji na prvom polaganju Općeg dijela Ispita nije položio dva predmeta, ponavlja polaganje cijelog Općeg dijela ispita.
- (2) Nakon ponavljanja polaganja cijelog Općeg dijela Ispita iz stava (1) ovog člana, Kandidat nema pravo polagati popravni Općeg dijela Ispita.
- (3) Nakon prvog polaganja, odnosno pristupanja polaganju Općeg dijela Ispita, Kandidat koji ne položi jedan predmet, ima pravo pristupiti na popravni Ispit iz tog predmeta.
- (4) Nakon prvog polaganja, odnosno pristupanja polaganju Posebnog dijela Ispita, Kandidat koji ne položi najviše dva predmeta, ima pravo pristupiti dva puta na popravni Ispit iz tih predmeta.
- (5) Kandidat koji na prvom polaganju nije položio pismeni dio Posebnog dijela Ispita, odnosno tri ili više predmeta na usmenom Posebnog dijela Ispita, ponavlja polaganje cijelog Posebnog dijela Ispita.
- (6) Nakon ponavljanja polaganja cijelog Posebnog dijela Ispita iz stava (5) ovog člana, Kandidat ima pravo još jednom polagati popravni Posebnog dijela Ispita iz najviše dva predmeta.

Član 42.

(Gubitak prava polaganja)

- (1) U slučajevima iz člana 41. ovog pravilnika, Kandidat koji u posljednjem pokušaju ne položi Opći ili Posebni dio Ispita, gubi pravo polaganja ispita za to radno mjesto.
- (2) O gubitku prava polaganja Ispita, Odsjek za obuku donosi zaključak o obustavi postupka polaganja Ispita, koje se dostavlja Kandidatu i rukovodiocu osnovne organizacione jedinice iz koje Kandidat dolazi.
- (3) Na zaključak iz stava (2) ovog člana, može se izjaviti prigovor direktoru UIO u roku od osam dana od dana prijema zaključka.

- (4) Po konačnosti zaključka iz stava (2) ovog člana, Kandidat se raspoređuje na upražnjeno radno mjesto koje odgovara njegovom nivou obrazovanja i za koje nije predviđeno polaganje Ispita, a ukoliko nema odgovarajućeg upražnjenog radnog mjesta, status zaposlenog rješava se u skladu sa odredbama pozitivnih propisa koje se odnose na prekobrojnost zaposlenih.

DIO OSMI - IZDAVANJE UVJERENJA

Član 43.

(Uvjerenje)

- (1) Zaposlenom koji je položio Opći dio Ispita, UIO izdaje Uvjerenje o položenom Općem dijelu stručnog ispita za rad na poslovima indirektnih poreza (u daljnjem tekstu: Uvjerenje o položenom Općem dijelu Ispita), na obrascu iz Priloga 8. ovog pravilnika.
- (2) Zaposlenom koji je položio Posebni dio Ispita, UIO izdaje Uvjerenje o položenom Posebnom dijelu stručnog ispita za rad na poslovima indirektnih poreza (u daljnjem tekstu: Uvjerenje o položenom Posebnom dijelu Ispita), na obrascu iz Priloga 9. ovog pravilnika.

Član 44.

(Izdavanje uvjerenja)

- (1) Administrativno tehničke poslove oko izdavanja Uvjerenja iz člana 43. ovog pravilnika obavlja Odsjek za obuku.
- (2) Uvjerenje se izdaje u tri primjerka od kojih jedan za Kandidata, jedan se dostavlja nadležnoj organizacionoj jedinici za ulaganje u personalni dosije Kandidata, dok treći primjerak ostaje u Odsjeku za obuku.

DIO DEVETI - EVIDENCIJA

Član 45.

(Evidencija o Ispitu)

- (1) Evidencija o Kandidatima koji su polagali Ispit, o provedenim obukama i položenom Ispitu vodi se u Odsjeku za obuku.
- (2) Evidencija iz stava (1) ovog člana se vodi u elektronskom obliku.

Član 46.

(Sadržaj evidencije)

Evidencija o Kandidatima koji polažu Ispit sadrži sljedeće podatke:

- a) Prezime, ime roditelja i ime;
- b) Naziv organizacione jedinice koja je uputila Kandidata;
- c) Radno mjesto na koje je Kandidat raspoređen;
- d) Službena šifra Kandidata;
- e) Obrazovanje Kandidata;
- f) Datum i mjesto rođenja,
- g) Pol;
- h) Redni broj polaganja,
- i) Datum polaganja Ispita,
- j) Označavanje dijela Ispita koji se polaže,
- k) Označavanje oblasti za koju se Ispit polaže (ukoliko se radi o Posebnom dijelu Ispita)
 - l) Da li je provedena obuka i koja;
 - m) Datum polaganja redovnog ispita;
 - n) Datum polaganja popravnog ispita;
 - o) Predmeti iz kojih polaže popravni ispit;
 - p) Koji put polaže ispit;
 - r) Ocjene po predmetima;
 - s) Prosječna ocjena;
 - t) Broj i datum izdavanja uvjerenja o položenom ispitu.

DIO DESETI - ZAVRŠNE ODREDBE

Član 47.

(Podnošenje zahtjeva zaposlenih koji imaju obavezu polaganja u vrijeme stupanja na snagu pravilnika)

- (1) Zaposleni koji je u vrijeme stupanja na snagu ovog pravilnika trajno raspoređen na radno mjesto iz osnovne djelatnosti u smislu člana 2. ovog pravilnika, a ima obavezu polaganja Ispita, dužan je prijavu za polaganje Općeg dijela Ispita podnijeti na obrascu iz Priloga 1. ovog pravilnika, najkasnije u roku od 15 dana od dana stupanja na snagu ovog pravilnika.
- (2) Zaposleni iz stava (1) ovog člana, dužan je prijavu za polaganje Posebnog dijela Ispita podnijeti na obrascu iz Priloga 2. ovog pravilnika, najkasnije u roku od 15 dana od dana kad je položen Opći dio Ispita ili dana kada je dobijeno rješenje o oslobađanju od polaganja tog dijela Ispita.
- (3) Prijava za polaganje Ispita iz st. (1) i (2) ovog člana se podnosi na način propisan u članu 9. ovog pravilnika.

Član 48.

(Priznavanje ranije položenog carinskog ispita)

- (1) Zaposleni koji su položili carinski ispit u bivšoj Socijalističkoj Federativnoj Republici Jugoslaviji ili nekoj od država nastalih nakon njenog raspada, odnosno u Republičkoj Upravi carina ili Federalnoj carinskoj upravi, priznaje se položen Ispit iz oblasti carina.
- (2) Uvjet za priznavanje carinskog ispita iz stava (1) ovog člana je ispunjen samo ukoliko je zaposleni položio Ispit za nivo obrazovanja koji odgovara nivou obrazovanja prema trenutnom raspoređivanju.
- (3) Zahtjev za priznavanje položenog ispita, zaposleni stava (1) ovog člana podnosi Odsjeku za upravljanje ljudskim potencijalima, koja organizaciona jedinica cijeni opravdanost postavljenog zahtjeva i izrađuje nacrt rješenja, te isto dostavlja pomoćniku direktora Sektora za poslovne usluge na donošenje.
- (4) Jedan primjerak rješenja iz stava (3) ovog člana se dostavlja Odsjeku za obuku.
- (5) Na rješenje iz stava (3) ovog člana kojim je odbijen zahtjev za priznavanje položenog ispita, može se izjaviti

prigovor direktoru UIO, u roku od osam dana od dana prijema rješenja.

- (6) Zaposleni iz stava (1) ovog člana, ukoliko ispunjava uvjete iz člana 5. stav (2) ovog pravilnika ima pravo na oslobađanje cijelog Ispita.

Član 49.

(Prilozi)

Sastavni dio ovog pravilnika su:

- a) Prilog 1 - Prijava za polaganje Općeg dijela stručnog ispita za rad na poslovima indirektnih poreza;
- b) Prilog 2 - Prijava za polaganje Posebnog stručnog ispita za rad na poslovima indirektnih poreza;
- c) Prilog 3 - Prijava rukovodioca osnovne organizacione jedinice za polaganje stručnog ispita za rad na poslovima indirektnih poreza zaposlenih;
- d) Prilog 4 - Prijava za polaganje Posebnog dijela stručnog ispita za rad na poslovima indirektnih poreza u skladu sa članom 13. pravilnika;
- e) Prilog 5 - Program Općeg dijela stručnog ispita za rad na poslovima indirektnih poreza;
- f) Prilog 6 - Program Posebnog dijela stručnog ispita za rad na poslovima indirektnih poreza iz oblasti carina;
- g) Prilog 7 - Program Posebnog dijela stručnog ispita za rad na poslovima indirektnih poreza iz oblasti poreza;
- h) Prilog 8 - Uvjerenje o položenom Općem dijelu stručnog ispita za rad na poslovima indirektnih poreza;
- i) Prilog 9 - Uvjerenje o položenom Posebnom dijelu stručnog ispita za rad na poslovima indirektnih poreza.

Član 50.

(Stupanje na snagu)

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku BiH".

Broj 01-02-2-616-5/24
07. marta 2024. godine
Banja Luka

Direktor
Dr. **Zoran Tegeltija**, s. r.

Prilog 1.

PRIJAVA
za polaganje Općeg dijela
stručnog ispita za rad
na poslovima indirektnih poreza

U skladu sa članom 9. Pravilnika o polaganju Stručnog ispita za rad na poslovima indirektnih poreza zaposlenih u Upravi za indirektno oporezivanje, podnosim prijavu za polaganje iz Općeg dijela stručnog ispita za rad na poslovima indirektnih poreza:

1.	Prezime (ime roditelja) i ime zaposlenog	
2.	Dan, mjesec i godina rođenja	
3.	Mjesto rođenja	
4.	Stečeno obrazovanje	
5.	Datum zasnivanja radnog odnosa u UIO	
6.	Datum zasnivanja radnog odnosa u UIO na neodređeno vrijeme	
7.	Službena šifra zaposlenog	
8.	Naziv radnog mjesta na koji je zaposleni raspoređen	
9.	Datum raspoređivanja na radno mjesto	
10.	Napomene i primjedbe	

Mjesto i datum _____

Podnosilac zahtjeva

Prilog 2.

PRIJAVA
za polaganje Posebnog dijela
stručnog ispita za rad
na poslovima indirektnih poreza

U skladu sa članom 9. Pravilnika o polaganju Stručnog ispita za rad na poslovima indirektnih poreza zaposlenih u Upravi za indirektno oporezivanje, podnosim prijavu za polaganje Posebnog dijela stručnog ispita iz oblasti _____, za zaposlene sa _____ obrazovanjem:

1.	Prezime (ime roditelja) i ime zaposlenog	
2.	Dan, mjesec i godina rođenja	
3.	Mjesto rođenja	
4.	Stečeno obrazovanje	
5.	Datum zasnivanja radnog odnosa u UIO	
6.	Datum zasnivanja radnog odnosa u UIO na neodređeno vrijeme	
7.	Službena šifra zaposlenog	
8.	Naziv radnog mjesta na koji je zaposleni raspoređen	
9.	Datum raspoređivanja na radno mjesto	
10.	Datum polaganja Općeg dijela Ispita	
11.	Napomene i primjedbe	

Mjesto i datum _____

Podnosilac zahtjeva

Prilog 3.

(Naziv osnovne organizacione jedinice)

PRIJAVA
za polaganje stručnog ispita za rad
na poslovima indirektnih poreza

U skladu sa članom 9. Pravilnika o polaganju stručnog ispita za rad na poslovima indirektnih poreza zaposlenih u Upravi za indirektno oporezivanje, podnosim prijavu za polaganje (zaokružiti tačku na koju se prijave odnose):

- a) Općeg dijela Ispita,
- b) Posebnog dijela Ispita iz oblasti carina za visoku stručnu spremu,
- c) Posebnog dijela Ispita iz oblasti carina za srednju stručnu spremu,
- d) Posebnog dijela Ispita iz oblasti poreza,

za sljedeće zaposlene:

Rb.	Ime (ime jednog roditelja) i prezime	Radno mjesto

Provjerom je utvrđeno da svi zaposleni ispunjavaju kriterije propisane za pristupanje polaganju stručnog ispita za rad na poslovima indirektnih poreza zaposlenih u Upravi za indirektno oporezivanje.

Uz ovu prijavu se prilažu i pojedinačne prijave imenovanih podnesene na obrascu Priloga __. pravilnika i akti rukovodilaca unutarnjih organizacionih jedinica o dostavljanju istih i ispunjenosti uvjeta i to:

- 1.
- 2.
- 3.

Mjesto i datum _____

(Rukovodilac osnovne organizacione jedinice)

Prilog 4.

PRIJAVA
za polaganje Posebnog dijela Ispita
u skladu sa članom 13. pravilnika

U skladu sa članom 13. Pravilnika o polaganju stručnog ispita za rad na poslovima indirektnih poreza zaposlenih u Upravi za indirektno oporezivanje, podnosim prijavu za polaganje Posebnog dijela Ispita iz oblasti _____.

1.	Prezime (ime roditelja) i ime zaposlenog	
2.	Dan, mjesec i godina rođenja	
3.	Mjesto rođenja	
4.	Stečeno obrazovanje	
5.	Datum zasnivanja radnog odnosa u UIO	
6.	Datum zasnivanja radnog odnosa u UIO na neodređeno vrijeme	
7.	Službena šifra zaposlenog	
8.	Datum polaganja Općeg dijela Ispita	
9.	Naziv položenog Posebnog dijela stručnog ispita	
10.	Datum prethodnog polaganja stručnog ispita	
11.	Naziv radnog mjesta na koji je zaposleni raspoređen	
12.	Datum raspoređivanja na radno mjesto	
13.	Napomene i primjedbe	

Mjesto i datum _____

Podnosilac zahtjeva

Prilog 5.

**PROGRAM OPĆEG DIJELA STRUČNOG ISPITA
ZA RAD NA POSLOVIMA INDIREKTNIH POREZA**

Rb.	Tema	Sadržaj
1.	Organizacija i nadležnost UIO	Institucionalna struktura i dužnosti UIO prema Zakonu o sistemu indirektnog oporezivanja i Zakonu o Upravi za indirektno oporezivanje; Organizacija UIO, ovlaštenja i nadležnosti; Ovlaštena službena lica i njihove nadležnosti;
2.	Sastav Upravnog odbora UIO, nadležnost i odlučivanje; Odnos UIO prema Upravnom odboru UIO.	Sastav i imenovanje članova Upravnog odbora UIO; Nadležnost Upravnog odbora UIO; Donošenje odluka Upravnog odbora UIO; Postupanje UIO u odnosu na Upravni odbor UIO (priprema materijala i realizacija odluka);
3.	Kodeks ponašanja zaposlenih u UIO	Svrha, standardi i cilj pravila; Odgovornost zaposlenih; Odnosi sa građanima; Primanje poklona, gostoprimitstva i drugih beneficija; Nepriistrasnost, izbjegavanje sukoba interesa i nespojivosti; Ponašanje vezano za novčana sredstva; Povjerljivost i korištenje službenih informacija; Upotreba imovine UIO; Radno okruženje; Izjave (o pokrenutom krivičnom postupku, izrečenim krivičnim sankcijama, ponudi povlastica, primljenim/ponuđenim poklonima ili gostoprimitstvu, sukobu interesa, nespojivosti sa dužnostima u UIO, o imovini i djelatnostima); Povrede Kodeksa koje za posljedicu imaju disciplinsku odgovornost;
4.	Disciplinska i materijalna odgovornost zaposlenih u UIO	Uopćeno o disciplinskoj i materijalnoj odgovornosti; Načela disciplinskog postupka; Disciplinska odgovornost i povrede službene dužnosti; Disciplinski postupak; Izvršenje izrečenih disciplinskih mjera i evidencija; Suspenzija zaposlenog; Materijalna odgovornost zaposlenog;

**PREGLED PROPISA KOJIM JE OBUHVAĆENA
MATERIJA OPĆEG DIJELA STRUČNOG ISPITA**

1. Zakon o sistemu indirektnog oporezivanja u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", br. 44/03, 52/04, 34/07, 4/08, 49/09, 32/13 i 91/17);
2. Zakon o Upravi za indirektno oporezivanje ("Službeni glasnik BiH", broj 89/05);
3. Pravilnik o unutarnjoj organizaciji u UIO ("Službeni glasnik BiH", broj 43/23);
4. Zakon o upravi ("Službeni glasnik BiH", br. 32/02, 102/09 i 72/17);
5. Zakon o državnoj službi u institucijama BiH ("Službeni glasnik BiH", br.12/02, 19/02, 8/03, 35/03, 4/04, 17/04, 26/04, 37/04, 48/05, 2/06, 50/08, 43/09, 8/10, 40/12 i 93/17);
6. Zakon o radu u institucijama BiH ("Službeni glasnik BiH", br. 26/04, 7/05, 48/05, 50/08, 60/10, 32/13, 93/17 i 59/22);
7. Kodeks ponašanja zaposlenih u Upravi za indirektno oporezivanje;
8. Pravilnik o disciplinskoj i materijalnoj odgovornosti zaposlenih u Upravi za indirektno oporezivanje ("Službeni glasnik BiH", broj 6/20).

Prilog 6.

**PROGRAM POSEBNOG DIJELA
STRUČNOG ISPITA ZA RAD NA POSLOVIMA
IZ OBLASTI CARINA**

I. Program obuke za službenike sa visokim obrazovanjem

Carinski sistem i postupak.....50 školskih sati

a)

Rb.	Tema	Sadržaj
1.	Osnovni pojmovi i instituti carinskog sistema	Pojam carinskog sistema; Propisi iz oblasti carina; Oblast primjene i ciljevi Zakona o carinskoj politici u BiH; Međunarodni ugovori; Značenje osnovnih pojmova i instituta carinskog sistema (carinsko područje, carinski status robe, carinski nadzor, carinska kontrola, uvozne dažbine, izvozne dažbine, carinske formalnosti i drugi pojmovi); Carinska obilježja;
2.	Prava i obaveze lica u odnosu na carinske propise	Razmjena informacija između carinskog organa i privrednih subjekata; Carinsko zastupanje; Odluke koje se odnose na primjenu carinskih propisa; Pravo na žalbu i mogućnost vođenja upravnog spora; Supsidijarna primjena Zakona o upravnom postupku i Zakona o postupku indirektnog oporezivanja; Informacije o primjeni carinskih propisa; Ovlašteni privredni subjekt (AEO);
3.	Dokumenta u carinskom postupku	Carinska dokumenta (carinske i druge deklaracije i obrasci u carinskom postupku; TIR karnet; ATA karnet; Obrazac 302 i drugo); Transportna dokumenta; Robna dokumenta (faktura, profaktura, specifikacija robe, lista pakovanja i drugo); Ostala dokumenta (uvjerenja, suglasnosti, dozvole i druga dokumenta koje izdaju inspekcijски organi i drugi nadležni organi);
4.	Unos robe u carinsko područje	Unos robe u carinsko područje; Dopremanje i predočenje robe; Prethodni pregled robe i uzimanje uzoraka pod carinskim nadzorom; Privremeni smještaj robe i deklaracija za privremeni smještaj; Istovar ili pretovar i premještanje robe;
5.	Carinski odobreno postupanje ili upotreba robe	Pojam carinski odobrenog postupanja ili upotrebe robe; Podjela carinskih postupaka;

6.	Postupak provoza (tranzit)	Pojam postupka provoza (tranzit) i druge definicije; Vanjski i unutarnji provoz; Nacionalna primjena i zajednički proвозni postupak; Korisnik postupka provoza; Osiguranje duga u postupku provoza (vrste osiguranja i oslobađanje od polaganja osiguranja, polaganje osiguranja, slučajevi u kojima se ne polaže osiguranje i izuzeće od polaganja osiguranja); Provođenje nacionalnog postupka provoza uz upotrebu novog kompjuteriziranog proвозnog sistema - NCTS (carinske formalnosti u polaznoj, proвозnoj, incidentnom i odredišnom carinskom uredu); Carinska obilježja i druge mjere za identifikaciju robe; Pojednostavljena u postupku provoza; Izuzeća od primjene postupka provoza uz upotrebu NCTS-a; Rezervni postupak provoza; Postupak provoza po TIR karnetu, Postupak provoza po ATA karnetu; Čuvanje dokumenata; Postupak potrage i zaključivanje postupka provoza; Nastanak duga u postupku provoza, utvrđivanje dužnika i stvarnog duga i naplata duga; CTC Konvencija;
7.	Stavljanje robe u carinski postupak Carinska deklaracija u redovnom postupku carinjenja Postupak puštanja robe u slobodan promet	Obaveza podnošenja carinske deklaracije i carinski nadzor; Obrazac, sadržaj i popunjavanje carinske deklaracije u redovnom postupku carinjenja; Podnošenje carinske deklaracije i predočenje robe u redovnom postupku carinjenja; Dokumenta koja se podnose uz carinsku deklaraciju; Obrada podnijete carinske deklaracije (prihvatanje, provjera deklaracije; pregled robe i uzimanje uzoraka; obračun carinskog duga; puštanje robe); Izmjena i poništavanje deklaracije; Posebne i druge mjere carinskog organa; Naknadna provjera carinske deklaracije; Puštanje robe u slobodan promet;
8.	Usmena carinska deklaracija i carinska deklaracija podnijeta drugim radnjama	Slučajevi i ograničenja podnošenja; Radnje koje se smatraju carinskom deklaracijom; Obračun dažbina; Pravne posljedice; Zajedničke odredbe;
9.	Carinski postupci s ekonomskim dejstvom	Osnovne odredbe za sve postupke s ekonomskim dejstvom (definicije, zahtjev, odobrenje, ekonomski uvjeti, evidencija, uobičajeni oblici postupanja; završetak postupka, prijenos prava i obaveza), Carinsko skladištenje; Unutarnja obrada; Obrada pod carinskom kontrolom; Privremeni uvoz; Vanjska obrada.
10.	Postupak izvoza	Trajni izvoz; Privremeni izvoz;

11.	Drugi oblici carinski odobrenog postupanja ili upotrebe robe	Slobodne zone (definicije, smještaj robe u slobodnu zonu, evidencija o robi, nadzor, rad slobodnih zona i iznošenje robe iz slobodnih zona); Ponovni izvoz; Uništenje robe; Ustupanje robe.
12.	Pojednostavljeni carinski postupci	Kućno uvozno carinjenje; Kućno izvozno carinjenje; Pojednostavljena carinska deklaracija; Nepotpuna carinska deklaracija.
13.	Povlašteni postupci	Oslobađanje od plaćanja uvoznih dažbina (carinske povlastice); Vraćena roba; Proizvodi morskog ribolova i drugi proizvodi izvađeni iz mora;
14.	Carinski dug i osiguranje za plaćanje (osim za postupak provoza)	Osiguranje za naplatu carinskog duga; Nastanak carinskog duga; Obračun i naplata carinskog duga (knjiženje, obavještanje dužnika, rok i postupci za plaćanje); Gašenje carinskog duga; Povrat i otpust dažbina;

Carinska tarifa, porijeklo robe i carinska vrijednost50 školskih sati

b)

Rb.	Tema	Sadržaj
1.	Elementi za obračun uvoznih i izvoznih dažbina i primjenu drugih mjera propisanih u trgovini robom	Carinska tarifa i tarifno svrstavanje robe; Porijeklo robe (preferencijalno i nepreferencijalno porijeklo); Carinska vrijednost robe (pravila za utvrđivanje carinske vrijednosti);
2.	Nomenklatura i svrstavanje robe s osvrtom na carinsko poznavanje robe Carinska tarifa	Opći pojmovi o nomenklaturi proizvoda i svrstavanju robe; Harmonizirana nomenklatura; Kombinirana nomenklatura EU; Veza između Carinske tarife, Harmonizirane nomenklature i Kombinirane nomenklature EU; Osnovne odredbe iz Zakona o carinskoj tarifi; Tarifne odredbe u Zakonu o carinskoj politici u BiH i drugim propisima; Pojam i sastavni dijelovi Carinske tarife; Struktura i usklađivanje Carinske tarife; Osnovne karakteristike carinske tarife; Opća pravila za primjenu BH nomenklature; Svrtavanje robe po Carinskoj tarifi; Tarifni stav; Tarifna oznaka; Naimenovanje robe koje se upisuje u deklaraciju; Carinske stope u Carinskoj tarifi BiH, Carinske stope za robu koju uvoze fizička lica; Postupak svrstavanja; Preduvjeti ispravnog svrstavanja; Obavezujuće informacije o tarifnom svrstavanju robe; pravni osnov za izdavanje obavezujuće informacije o tarifnom svrstavanju robe; primjena

		obavezujuće informacije o tarifnom svrstavanju robe. Osnovne odredbe iz napomena uz Odjeljke i Glave; Svrstavanje proizvoda iz Odjeljaka i Glava Carinske tarife BiH s osvrtom na carinsko poznavanje robe; Svrstavanje setova u Carinsku tarifu;
3.	Carina; Carinska vrijednost; Pariteti isporuke (INCOTERMS);	Pojam, podjela i uloga carine; Podjela carina prema pravcu kretanja robe, prema cilju zbog kojeg se uvode, prema načinu obračunavanja, prema načinu propisivanja i prema ekonomsko-političkom dejstvu; Efekti carina (uticaj carina na uvoz, domaću proizvodnju, cijene i kumulativno dejstvo carine); Pojam carinske vrijednosti i njena definicija po Zakonu o carinskoj politici BiH; uvjeti za prihvatanje stvarno plaćene cijene za carinsko vrednovanje; Elementi carinske vrijednosti (faktura, troškovi prevoza, troškovi osiguranja i ostali troškovi); Popusti i dodaci u fakturama koji se uključuju i koji se ne uključuju u carinsku vrijednost; Način izračunavanja carinske vrijednosti ovisno od pariteta isporuke; Carina i druge uvozne dažbine, takse i naknade;
4.	Porijeklo robe	Osnovni pojmovi o porijeklu robe; Nepreferencijalno porijeklo; Preferencijalno porijeklo; Opća šema preferencijala; Sporazumi o slobodnoj trgovini; Regionalna konvencija o pan-euro-mediteranskim preferencijalnim pravilima o porijeklu robe; Obavezujuća informacija o preferencijalnom porijeklu robe. Definicija pojma „proizvodi s porijeklom” ; U cijelosti dobiveni proizvodi; Dovoljna obrada ili prerada; Pravilo o dopuštenim odstupanjima; Nedovoljna obrada ili prerada; Kumulacija porijekla; uvjeti primjene kumulacije porijekla; Kvalifikacijska jedinica; Setovi; Neutralni elementi; Odvojeno knjigovodstveno iskazivanje; Načelo teritorijalnosti; Neizmijenjenost; Izložbe; Povrat carine ili izuzeće od carine; Dokaz o porijeklu; uvjeti za sastavljanje izjave o porijeklu; Ovlašteni izvoznik; Postupak izdavanja potvrde o prometu robe EUR.1; Naknadno izdane potvrde o prometu robe EUR.1; Izdavanje duplikata potvrde o prometu robe EUR.1; Valjanost dokaza o porijeklu; Slobodne zone; Zahtjevi u pogledu uvoza; Uvoz djelimičnih pošiljaka; Izuzeća iz dokaza o porijeklu; Nepodudarnosti i formalne pogreške; Izjave dobavljača; Dokazne isprave, čuvanje dokaza o porijeklu i popratne dokumentacije; Administrativna

	suradnja; Obavještanje i suradnja; Provjera dokaza o porijeklu; Provjera izjava dobavljača;
--	---

c) Porezni sistem.....15 školskih sati

Rb.	Tema	Sadržaj
1.	Porezni sistem	Definicija indirektnih poreza; Oporezivanje proizvoda porezom na dodanu vrijednost (pojam poreza na dodanu vrijednost, stope poreza, porezni obveznik, porezna obaveza, plaćanje i zastarjelost za naplatu poreza, povrat PDV-a); Osnovica obračuna poreza na dodanu vrijednost i tehnika obračuna; Oslobađanje od plaćanja poreza na dodanu vrijednost; Oporezivanje proizvoda akcizom (pojam akcize, proizvodi koji se oporezuju akcizom, porezni obveznik, nastanak porezne obaveze, plaćanje i zastarjelost za naplatu akcize); Osnovica, visina i obračun akcize; Oslobađanje od plaćanja akcize;

d) Vanjskotrgovinski i devizni sistem.....10 školskih sati

Rb.	Tema	Sadržaj
1.	Pojam vanjskotrgovinskog sistema i domaći izvori prava	Pojam vanjskotrgovinskog sistema; Domaći izvori prava vanjske trgovine.
2.	Međunarodne konvencije	Međunarodni izvori prava vanjske trgovine; Postupak donošenja međunarodnih ugovora i konvencija; Primjena međunarodnih konvencija; Upoznavanje sa sadržajem i regulativom pojedinih konvencija;
3.	Međunarodne organizacije	Subjekti vanjske trgovine i lica u vanjskotrgovinskom prometu; Država, pravna lica, fizička lica kao subjekti vanjskotrgovinskog prometa; Uvoz robe od strane fizičkih lica; Međunarodne organizacije: Svjetska carinska organizacija (SCO), Ujedinjene nacije (UN), EU- osnivanje i organi; Komunitarno pravo, Usklađivanje propisa sa pravnom stečevinom EU (<i>Acquis communautaire</i>);
4.	Osnovni principi vanjskotrgovinskog poslovanja	Nacionalni tretman; Načelo slobodne trgovine; Ograničenja slobode trgovine – odnose se na AEO;
5.	Režimi uvoza i izvoza	Trgovinske mjere reguliranja uvoza i izvoza; Kvote - poređenje sa kontigentima; Dozvole - osvrt na procedure izdavanja dozvola; Mjere zaštite: antidampinška mjera, kompenzatorna

		mjera, zaštita od prekomjernog uvoza; Ostali režimi i mjere; Kompenzacioni poslovi;
6.	Pojam i vrsta tržišta, Vanjska i unutarnja trgovina	Pojam, razvoj i podjela tržišta; Aukcijsko tržište; Sajamsko tržište; Berzansko tržište; Vanjska i unutarnja trgovina; Usluge u vanjskotrgovinskom prometu – lizing;
7.	Devizno poslovanje	Osnovni pojmovi u vezi sa deviznim sistemom; Izvori prava; Platni promet, pojam rezidenta i nerezidenta; Devize, valute i hartije od vrijednosti; Devizni kurs i liste kurseva; Instrumenti plaćanja: ček, mjenica i dokumentarni akreditiv. Iznošenje, unošenje, slanje i primanje konvertibilnih maraka (BAM), deviza i hartija od vrijednosti od strane fizičkih lica; Devizna kontrola; Devizni prekršaji, postupak po deviznim prekršajima i zapisnik o deviznom prekršaju;
8.	Carinske mjere zaštite prava intelektualne svojine	Pravni osnov; Pojam i vrste prava intelektualne svojine; Postupak odobravanja carinskih mjera za zaštitu prava intelektualne svojine; Uloga i nadležnost carinskog organa u provođenju mjera zaštite intelektualne svojine; Postupak carinskog organa prilikom otkrivanja povrede prava intelektualne svojine; Obavještenje o sumnji o povredi prava intelektualne svojine; Provođenje postupka u slučaju sumnje u povredu prava intelektualne svojine; Baze podataka u vezi sa zaštitom prava intelektualne svojine;
9.	Kontrola strateške robe	Pojam i značaj strateških roba; Pravna regulativa; Međunarodne mjere ograničavanja i njihovo provođenje; Pojam oružja za masovno uništenje (nuklearno oružje, hemijsko oružje, biološko oružje, radiološko oružje); Konvencionalno oružje; Kontrola robe dvojne namjene; Materijali i oprema dvojne namjene; SCO vodič za implementaciju kontrole strateške trgovine; Identifikacija strateške robe i provođenje postupka provjere prilikom sumnje u robu dvojne namjene;

e) Otkrivanje povreda carinskih propisa.....15 školskih sati

Rb.	Tema	Sadržaj
1.	Suzbijanje krijumčarenja	Pojam krijumčarenja i suzbijanja krijumčarenja; Pojam i zadaci carinske kontrole u suzbijanju i otkrivanju delikata; Otkrivanje izvršioca delikata; Dubinska kontrola i kontrola na graničnim prijelazima; Uloga timova za suzbijanje krijumčarenja; Kontrolirane isporuke; Dokazi u carinsko-prekršajnom

		<p>postupku; Načini obezbjeđenja dokaza; Uređaji, alati i specijalni alati koji se koriste u carinskim kontrolama; Zapisnik o oduzimanju predmeta; Zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka; Izdavanje prekršajnog naloga; Potvrda o privremeno zadržanoj robi; Zapisnik o izvršenom pretresu; Elementi, način i popunjavanje zapisnika o privremenom oduzimanju robe; Pojam pregleda i pretresa kao mjere carinske kontrole; Vrste i karakteristike pretresa; Postupak prije i nakon pretresa; Postupak prilikom privremenog oduzimanja robe; Pretres fizičkog lica, prtljaga, prostorije (kabine) i prijevoznog/prijenosnog sredstva (putničkog automobila, autobusa, teretnog drumskog vozila, željezničkog vozila, plovila, zrakoplova i kontejnera); Status broda i mogućnost pretresa; Modeli krijumčarenja; Pojam rizika, indikator rizika, izvora rizika, profila rizika, analize i upravljanja rizikom; Pojam droga prema Svjetskoj zdravstvenoj organizaciji; Podjela i vrsta droga; Suzbijanje ilegalnog prometa opojnih droga i tokovi krijumčarenja; Pojam prekursora; Načini krijumčarenja ilegalnih droga i lijekova;</p>
2.	Obavještajni rad	<p>Pojam informacije i podatka; Pojam obavještajne informacije i obavještajnog podatka; Pojam rizika, indikator rizika, izvora rizika, profila rizika, analize i upravljanja rizikom; Pojam i vrsta baza podataka; Indikatori rizika u robnom prometu sa inostranstvom; Indikatori rizika poštanskom, drumskom, vodnom i zračnom saobraćaju; Indikatori rizika u putničkom prometu i kontejnerskom transportu robe; Osnovni zadaci i način funkcioniranja organizacionih jedinica za obavještajni rad; Način rada Operativnog centra i zaprimanje informacija i podataka putem otvorene linije stop švercu; Način prikupljanja informacija; Sistem za razmjenu obavještajnih informacija (4x4), te procjena izvora i procjena informacije; Pojam i faze obavještajnog ciklusa; Suradnja sa drugim organizacionim jedinicama u UIO, kao i suradnja sa drugim obavještajnim agencijama; Suradnja sa inostranim carinskim administracijama i organizacijama; Baze podataka;</p>
3.	Carinske istrage	<p>Pojam i cilj carinskih istraga; Kontrola postojanja i autentičnosti carinske i prateće dokumentacije; Analiza podataka u toku vođenja carinske istrage; Suradnja sa</p>

		pravosudnim organima; Suradnja sa drugim organizacionim jedinicama u UIO, kao i suradnja sa drugim agencijama za provođenje zakona na državnom i entitetskom nivou; Suradnja sa inostranim carinskim administracijama i organizacijama; Dokumentovanje i vođenje carinske istrage. Preduzimanje radnji u skladu sa zakonima koji reguliraju krivične postupke u BiH;
4.	Carinski prekršaji	Nadležnost za vođenje prekršajnog postupka; Propisi po kojim se postupa u prekršajnom postupku; Carinski prekršaji i kazne; Zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka; Prekršajni nalog;

II. PROGRAM OBUKE ZA SLUŽBENIKE SA SREDNJIM OBRAZOVANJEM

a) Osnovi carinskog sistema i postupka.....30 školskih sati

Rb.	Tema	Sadržaj
1.	Osnovni pojmovi i instituti carinskog sistema	Pojam carinskog sistema; Propisi iz oblasti carina; Oblast primjene i ciljevi Zakona o carinskoj politici u BiH; Međunarodni ugovori; Značenje osnovnih pojmova i instituta carinskog sistema (carinsko područje, carinski status robe, carinski nadzor, carinska kontrola, uvozne dažbine, izvozne dažbine, carinske formalnosti i drugi pojmovi); Carinska obilježja;
2.	Prava i obaveze lica u odnosu na carinske propise (osnovne informacije)	Razmjena informacija između carinskog organa i privrednih subjekata; Carinsko zastupanje; Odluke koje se odnose na primjenu carinskih propisa; Pravo na žalbu i mogućnost vođenja upravnog spora; Supsidijarna primjena Zakona o upravnom postupku i Zakona o postupku indirektnog oporezivanja; Informacije o primjeni carinskih propisa; Ovlašteni privredni subjekt (AEO);
3.	Dokumenta u carinskom postupku	Carinska dokumenta (carinske i druge deklaracije i obrasci u carinskom postupku; TIR karnet; ATA karnet; Obrazac 302 i drugo); Transportna dokumenta; Robna dokumenta (faktura, profaktura, specifikacija robe, lista pakovanja i drugo); Ostala dokumenta (uvjerenja, suglasnosti, dozvole i druga dokumenta koje izdaju inspekcijски organi i drugi nadležni organi);

4.	Unos robe u carinsko područje	Unos robe u carinsko područje; Dopremanje i predočenje robe; Prethodni pregled robe i uzimanje uzoraka pod carinskim nadzorom; Privremeni smještaj robe i deklaracija za privremeni smještaj;
5.	Carinski odobreno postupanje ili upotreba robe	Pojam carinski odobrenog postupanja ili upotrebe robe; Podjela carinskih postupaka;
6.	Postupak provoza (tranzit)	Pojam postupka provoza (tranzit) i druge definicije; Vanjski i unutarnji provoz; Nacionalna primjena i zajednički provozni postupak; Korisnik postupka provoza; Osiguranje duga u postupku provoza (vrste osiguranja i oslobađanje od polaganja osiguranja, polaganje osiguranja, slučajevi u kojima se ne polaže osiguranje i izuzeće od polaganja osiguranja); Provođenje nacionalnog postupka provoza uz upotrebu novog kompjuteriziranog provoznog sistema - NCTS (carinske formalnosti u polaznom, provoznom, incidentnom i odredišnom carinskom uredu); Carinska obilježja i druge mjere za identifikaciju robe; Pojednostavljenja u postupku provoza; Izuzeća od primjene postupka provoza uz upotrebu NCTS-a; Rezervni postupak provoza; Postupak provoza po TIR karnetu; Postupak provoza po ATA karnetu; Čuvanje dokumenata; Postupak potrage i zaključivanje postupka provoza; Nastanak duga u postupku provoza, utvrđivanje dužnika i stvarnog duga i naplata duga (osnovna pravila); CTC Konvencija;
7.	Stavljanje robe u carinski postupak Carinska deklaracija u redovnom postupku carinjenja (osnovna pravila) Postupak puštanja robe u slobodan promet	Obaveza podnošenja carinske deklaracije i carinski nadzor; Obrazac, sadržaj i popunjavanje carinske deklaracije u redovnom postupku carinjenja; Podnošenje carinske deklaracije i predočenje robe u redovnom postupku carinjenja; Dokumenta koja se podnose uz carinsku deklaraciju; Obrada podnijete carinske deklaracije (prihvatanje, provjera deklaracije; pregled robe i uzimanje uzoraka; obračun carinskog duga; puštanje robe); Izmjena i poništavanje deklaracije; Posebne i druge mjere carinskog organa; Naknadna provjera carinske deklaracije; Puštanje robe u slobodan promet;
8.	Usmena carinska deklaracija i carinska deklaracija podnijeta drugim radnjama	Slučajevi i ograničenja podnošenja; Radnje koje se smatraju carinskom deklaracijom; Pravne posljedice; Zajedničke odredbe;
9.	Primjena jedinstvene carinske stope i obračun dažbina	Uvjeti za primjenu jedinstvene carinske stope; Obračun dažbina (CPD);

10.	Carinski postupci s ekonomskim dejstvom (vrste i osnovna pravila)	Osnovne odredbe za sve postupke s ekonomskim dejstvom (definicije, zahtjev, odobrenje, ekonomski uvjeti, evidencija, uobičajeni oblici postupanja; završetak postupka, prijenos prava i obaveza); Carinsko skladištenje; Unutarnja obrada; Obrada pod carinskom kontrolom; Privremeni uvoz; Vanjska obrada.
11.	Postupak izvoza	Trajni izvoz; Privremeni izvoz;
12.	Drugi oblici carinski odobrenog postupanja ili upotrebe robe (osnovna pravila)	Slobodne zone (definicije, smještaj robe u slobodnu zonu, evidencija o robi, nadzor, rad slobodnih zona i iznošenje robe iz slobodnih zona); Ponovni izvoz; Uništenje robe; Ustupanje robe;
13.	Pojednostavljeni carinski postupci (vrste i osnovna pravila)	Kućno uvozno carinjenje; Kućno izvozno carinjenje; Pojednostavljena carinska deklaracija; Nepotpuna carinska deklaracija.
14.	Povlašteni postupci (vrste i osnovna pravila)	Oslobađanje od plaćanja uvoznih dažbina (carinske povlastice): vrste, sa posebnim osvrtom na carinske povlastice koje se odobravaju usmeno; Vraćena roba; Proizvodi morskog ribolova i drugi proizvodi izvađeni iz mora;
15.	Carinski dug (osim za postupak provoza) - osnovna pravila	Osiguranje za naplatu carinskog duga; Nastanak carinskog duga; Obračun i naplata carinskog duga (knjiženje, obavještanje dužnika, rok i postupci za plaćanje); Gašenje carinskog duga; Povrat i otpust dažbina;

b) Osnovi carinske tarife ...30 školskih sati

Rb.	Tema	Sadržaj
1.	Nomenklatura i svrstavanje robe Carinska tarifa	Opći pojmovi o nomenklaturi proizvoda i svrstavanju robe; Harmonizirana nomenklatura i Kombinirana nomenkultura EU; Pojam i sastavni dijelovi Carinske tarife; Osnovne odredbe iz Zakona o carinskoj tarifi; Tarifne odredbe u Zakonu o carinskoj politici u BiH; Opća pravila za primjenu BH nomenklature; Struktura i usklađivanje Carinske tarife; Svrtavanje robe po Carinskoj tarifi; Tarifni stav; Tarifna oznaka; Naimenovanje robe koje se upisuje u deklaraciju; Postupak svrstavanja robe s osvrtom na carinsko poznavanje robe; Obavezujuće informacije o svrstavanju robe;
2.	Carina Carinska vrijednost	Pojam, podjela i uloga carine; Podjela carina prema pravcu kretanja robe, prema cilju zbog kojeg se uvode, prema načinu obračunavanja,

	Pariteti isporuke (INCOTERMS)	prema načinu propisivanja i prema ekonomsko-političkom dejstvu; Efekti carina (uticaj carina na uvoz, domaću proizvodnju, cijene i kumulativno dejstvo carine); Pojam carinske vrijednosti i njena definicija po Zakonu o carinskoj politici BiH; Uvjeti za prihvatanje stvarno plaćene cijene za carinsko vrednovanje; Elementi carinske vrijednosti (faktura, troškovi prijevoza, troškovi osiguranja i ostali troškovi); Popusti i dodaci u fakturama koji se uključuju i koji se ne uključuju u carinsku vrijednost; Način izračunavanja carinske vrijednosti ovisno od pariteta isporuke; Carina i druge uvozne dažbine, takse i naknade;
--	-------------------------------	--

c) Osnovi vanjskotrgovinskog i deviznog sistema.....15 školskih sati

Rb.	Tema	Sadržaj
1.	Vanjskotrgovinski sistem	Pojam vanjskotrgovinskog sistema; Osnovne odredbe iz Zakona o vanjskotrgovinskoj politici BiH; Vanjskotrgovinski poslovi; Uvoz i izvoz robe od strane fizičkih lica (lični prtljag, predmeti domaćinstva, motorna vozila, oprema, repromaterijal i dijelovi opreme za obavljanje djelatnosti, kulturna dobra);
2.	Devizni sistem	Osnovni pojmovi u vezi sa deviznim sistemom; Izvori prava; Devize, valute i hartije od vrijednosti; Devizni kurs i liste kurseva; Instrumenti plaćanja: ček, mjenica i dokumentarni akreditiv. Iznošenje, unošenje, slanje i primanje konvertibilnih maraka (BAM), deviza i hartija od vrijednosti od strane fizičkih lica; Devizna kontrola; Devizni prekršaji, postupak po deviznim prekršajima i zapisnik o deviznom prekršaju;
3.	Carinske mjere zaštite prava intelektualne svojine	Pravni osnov; Pojam i vrste prava intelektualne svojine; Postupak odobravanja carinskih mjera za zaštitu prava intelektualne svojine; Provođenje postupka u slučaju sumnje u povredu prava intelektualne svojine; Baze podataka u vezi sa zaštitom prava intelektualne svojine;
4.	Kontrola strateške robe	Pojam i značaj strateških roba; Pravna regulativa; Međunarodne mjere ograničavanja i njihovo sprovođenje; Pojam oružja za masovno uništenje (nuklearno oružje, hemijsko oružje, biološko oružje, radiološko oružje); Konvencionalno oružje; Kontrola robe dvojne namjene; Materijali i oprema dvojne namjene;

d) Osnovi poreznog sistema.....15 školskih sati

Rb.	Tema	Sadržaj
1.	Porezni sistem	Definicija indirektnih poreza; Oporezivanje proizvoda porezom na dodanu vrijednost (pojam poreza na dodanu vrijednost, stopa poreza, porezni obveznik, porezna obaveza, plaćanje i zastarjelost za naplatu poreza, povrat PDV-a); Osnovica obračuna poreza na dodanu vrijednost i tehnika obračuna; Oslobađanje od plaćanja poreza na dodanu vrijednost; Oporezivanje proizvoda akcizom (pojam akcize, proizvodi koji se oporezuju akcizom, porezni obveznik, nastanak porezne obaveze, plaćanje i zastarjelost za naplatu akcize); Osnovica, visina i obračun akcize; Oslobađanje od plaćanja akcize;

e) Otkrivanje povreda carinskih propisa.....15 školskih sati

Rb.	Tema	Sadržaj
1.	Suzbijanje krijumčarenja	Pojam krijumčarenja i suzbijanja krijumčarenja; Pojam i zadaci carinske kontrole u suzbijanju i otkrivanju delikata; Otkrivanje izvršioaca delikata; Dubinska kontrola i kontrola na graničnim prijelazima; Uloga timova za suzbijanje krijumčarenja; Kontrolirane isporuke; Dokazi u carinsko-prekršajnom postupku; Načini obezbjeđenja dokaza; Uređaji, alati i specijalni alati koji se koriste u carinskim kontrolama; Zapisnik o otkrivenom carinskom prekršaju; Zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka; Potvrda o privremeno zadržanoj robi; Zapisnik o izvršenom pretresu; Elementi, način popunjavanja i podnošenja zapisnika o otkrivenom carinskom prekršaju; Zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka i krivične prijave; Pojam rizika, indikator rizika, izvora rizika, profila rizika, analize i upravljanja rizikom; Pojam i vrsta baza podataka; Indikatori rizika u robnom prometu sa inostranstvom; Indikatori rizika u poštanskom, drumskom, vodnom i zračnom saobraćaju; Indikatori rizika u putničkom prometu i kontejnerskom transportu robe; Pojam pregleda i pretresa kao mjere carinske kontrole; Vrste i karakteristike pretresa; Postupak prije i nakon pretresa; Postupak prilikom privremenog oduzimanja robe; Pretres fizičkog lica, prtljaga, prostorije (kabine) i prijevoznog/prijenosnog sredstva (putničkog automobila, autobusa, teretnog

		drumskog vozila, željezničkog vozila, plovila, zrakoplova i kontejnera); Status broda i mogućnost pretresa; Proračun potrošnje pogonskog goriva broda; Pojam droga prema Svjetskoj zdravstvenoj organizaciji; Podjela i vrsta droga; Suzbijanje ilegalnog prometa opojnih droga i tokovi krijumčarenja; Pojam prekursora; Načini krijumčarenja ilegalnih droga i lijekova; Osnovne karakteristike opijata (heroin, morfin, metadon), depresora (barbiturati), stimulansa (amfetamin, kokain) halucinogena (LSD, PCP, MDMA, Pejrot), kanaboida (marihuana i hašiš), inhalanata (aceton, ljepekovi, benzin i drugo) i socijabilnih droga;
2.	Obavještajni rad	Pojam informacije i obavještajnog podatka; Osnovni zadaci i način funkcioniranja organizacionih jedinica za obavještajni rad; Rad operativnog centra i rad otvorene telefonske linije; Način prikupljanja informacija; Kategorija obavještajnih podataka (strateški i operativni obavještajni podaci); Suradnja sa drugim organizacionim jedinicama u UIO (unutar Sektora i van njega); Suradnja sa inostranim carinskim administracijama i organizacijama; Baze podataka; Modeli krijumčarenja;
3.	Carinske istrage	Pojam i cilj carinskih istraga; Kontrola postojanja i autentičnosti carinske i prateće dokumentacije; Analiza podataka u toku vođenja carinske istrage; Suradnja sa drugim organizacionim jedinicama u UIO (unutar Sektora i van njega); Suradnja sa inostranim carinskim administracijama i organizacijama; Dokumentovanje i vođenje carinske istrage.
4.	Carinski prekršaji	Nadležnost za vođenje prekršajnog postupka; Propisi po kojim se postupa u prekršajnom postupku; Carinski prekršaji i kazne; Zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka; Prekršajni nalog;

**PREGLED PROPISA KOJIM JE OBUHVAĆENA
MATERIJA POSEBNOG DIJELA ISPITA IZ OBLASTI CARINA**

1. Zakon o carinskoj politici u Bosni Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", broj 58/15);
2. Odluka o provođenju Zakona o carinskoj politici u Bosni Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", br. 13/19, 54/19, 21/20, 47/21, 49/21, 4/22, 23/22 i 6/23);
3. Odluka o uvjetima i postupku ostvarivanja prava na oslobođanje od plaćanja uvoznih i izvoznih dažbina ("Službeni glasnik BiH", broj 24/18);
4. Uputstvo za provođenje nacionalnog postupka provoza uz upotrebu NCTS sistema ("Službeni glasnik BiH", broj 38/21);
5. Uputstvo o ovlaštenom primaocu ("Službeni glasnik BiH", br. 40/21 i 6/22);
6. Uputstvo o ovlaštenom pošiljaocu ("Službeni glasnik BiH", br. 40/21 i 6/22);
7. Uputstvo o pojednostavljenom postupku provoza robe zrakoplovom ("Službeni glasnik BiH", broj 40/21);
8. Uputstvo o pojednostavljenom postupku provoza robe željeznicom ("Službeni glasnik BiH", broj 40/21);
9. Uputstvo o provođenju provoznog postupka upotrebom rezervnog postupka ("Službeni glasnik BiH", br. 40/21 i 6/22);
10. Uputstvo o provozi robe fiksnim prijevoznim instalacijama ("Službeni glasnik BiH", broj 40/21);
11. Uputstvo o upotrebi osiguranja u postupku provoza ("Službeni glasnik BiH", br. 40/21 i 6/22);
12. Uputstvo za provođenje postupka provjere i zaključenja postupka provoza ("Službeni glasnik BiH", broj 40/21);
13. Uputstvo o popunjavanju EDI provodne deklaracije ("Službeni glasnik BiH", broj 68/21)
14. Uputstvo o popunjavanju carinske deklaracije za postupak provoza u pisanoj formi ("Službeni glasnik BiH", broj 72/21);
15. Uputstvo o popunjavanju carinske deklaracije i deklaracije za privremeni smještaj ("Službeni glasnik BiH", broj 9/23);
16. Uputstvo o carinskim skladištima i postupku carinskog skladištenja ("Službeni glasnik BiH", broj 46/22);
17. Uputstvo o carinskom postupku unutarnje obrade ("Službeni glasnik BiH", broj 53/22);
18. Uputstvo o postupku kućnog uvoznog carinjenja ("Službeni glasnik BiH", broj 57/22);
19. Uputstvo o postupku kućnog izvoznog carinjenja ("Službeni glasnik BiH", broj 57/22);
20. Uputstvo o postupku kućnog carinjenja robe koja se prevozi fiksnim prijevoznim instalacijama ("Službeni glasnik BiH", broj 64/22);
21. Uputstvo o postupku odobravanja statusa ovlaštenog privrednog subjekta (AEO) ("Službeni glasnik BiH", broj 57/22);
22. Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju između Evropskih zajednica i njihovih država članica, s jedne strane i Bosne i Hercegovine, s druge strane ("Službeni glasnik BiH - Međunarodni ugovori", broj 10/08);
23. Sporazum o izmjeni i pristupanju centralnoevropskom sporazumu o slobodnoj trgovini (CEFTA 2006.) („Službeni glasnik BiH - Međunarodni ugovori", broj 9/07);
24. Ugovor o slobodnoj trgovini između Bosne i Hercegovine i Republike Turske ("Službeni glasnik BiH - Međunarodni ugovori", broj 8/20);
25. Sporazum o preferencijalnoj trgovini između Bosne i Hercegovine i Islamske Republike Iran ("Službeni glasnik BiH - Međunarodni ugovori", broj 5/09);
26. Regionalna konvencija o pan-euro-mediteranskim preferencijalnim pravilima o porijeklu robe ("Službeni glasnik BiH - Međunarodni ugovori", broj 15/14);

27. Sporazum o slobodnoj trgovini između Bosne i Hercegovine i država Evropskog udruženja slobodne trgovine (EFTA) ("Službeni glasnik BiH - Međunarodni ugovori", broj 18/14);
28. Zakon o carinskoj tarifi BiH ("Službeni glasnik BiH", broj 58/12);
29. Odluka o klasifikaciji roba na režime izvoza i uvoza ("Službeni glasnik BiH", br. 25/17, 22/98, 30/02, 40/02, 20/05 i 4/13);
30. Odluka o upravljanju tarifnim kvotama za poljoprivredne proizvode ("Službeni glasnik BiH", broj 56/14);
31. Odluka o upravljanju tarifnim kvotama utvrđenim Protokolom uz Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju između Evropskih zajednica i njihovih država članica, s jedne strane, i Bosne i Hercegovine, s druge strane, kako bi se uzelo u obzir pristupanje Republike Hrvatske Evropskoj uniji ("Službeni glasnik BiH", br. 8/17 i 50/17);
32. Incoterms 2020;
33. Odluka o provođenju carinskih mjera za zaštitu prava nosioca žiga ("Službeni glasnik BiH", broj 41/12);
34. Odluka o provođenju carinskih mjera za zaštitu prava nosioca autorskog i srodnih prava ("Službeni glasnik BiH", broj 41/12);
35. Odluka o provođenju carinskih mjera za zaštitu prava nosioca patenta ("Službeni glasnik BiH", broj 41/12);
36. Odluka o provođenju carinskih mjera za zaštitu prava nosioca industrijskog dizajna ("Službeni glasnik BiH", broj 41/12);
37. Odluka o provođenju carinskih mjera za zaštitu prava nosioca imena porijekla ili geografske oznake ("Službeni glasnik BiH", broj 41/12);
38. Zakon o vanjskotrgovinskoj politici Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 7/98 i 35/04);
39. Zakon o kontroli vanjskotrgovinskog prometa oružja, vojne opreme i roba posebne namjene ("Službeni glasnik BiH", broj 53/16);
40. Zajednička lista oružja i vojne opreme ("Službeni glasnik BiH", broj 64/19);
41. Lista roba posebne namjene ("Službeni glasnik BiH", broj 25/17);
42. Zakon o kontroli vanjskotrgovinskog prometa roba dvojne namjene ("Službeni glasnik BiH", broj 53/16);
43. Lista roba dvojne namjene ("Službeni glasnik BiH", broj 65/19);
44. Zakon o radijacijskoj i nuklearnoj bezbjednosti u BiH ("Službeni glasnik BiH", broj 88/07);
45. Zakon o sprječavanju i suzbijanju zloupotrebe opojnih droga ("Službeni glasnik BiH", broj 08/06);
46. Zakon o ljekovima i medicinskim sredstvima ("Službeni glasnik BiH", broj 58/08);
47. Zakon o sprječavanju pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti ("Službeni glasnik BiH", br. 47/14 i 46/16);
48. Zakonom o deviznom poslovanju ("Službeni glasnik RS", br. 96/03 i 123/06);
49. Uredba o iznošenju i unošenju efektivnog stranog novca, konvertibilnih maraka i vrijednosnih papira ("Službeni glasnik RS", br. 16/05 i 15/17);
50. Zakon o deviznom poslovanju ("Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine", broj 47/10);
51. Odluka o iznošenju strane gotovine i čekova ("Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine", broj 58/10);
52. Zakon o deviznom poslovanju u Brčko distriktu BiH ("Službeni glasnik Brčko distrikta BiH", broj 23/16);
53. Zakon o porezu na dodanu vrijednost („Službeni glasnik BiH“, br. 09/05, 35/05, 100/08, 33/17 i 46/23);
54. Pravilnik o primjeni Zakona o PDV-u („Službeni glasnik BiH“, br. 93/05, 21/06, 60/06, 06/07, 100/07, 35/08, 65/10, 85/17, 44/20, 47/22, 87/22 i 62/23);

55. Pravilnik o registraciji i upisu u Jedinствени регистар обвезника индиректних пореза („Службени гласник БиХ“, број 51/12);
56. Правилник о контроли и ограниченој провјери индиректних пореза („Службени гласник БиХ“, број 68/16);
57. Инструкција о извозу порезних и контролних маркаца и њиховог раздуženja при увозу акцизне робе;
58. Закон о акцизима у Босни и Херцеговини („Службени гласник БиХ“, бр. 49/09, 49/14, 60/14, 91/17 и 50/22);
59. Правилник о примјени Закона о акцизима у Босни и Херцеговини („Службени гласник БиХ“, бр. 50/09, 80/11, 48/12, 74/14, 85/17, 04/18, 3/21, 62/21 и 85/22);
60. Правилник о акцизним маркацима за дубанске прерађевине, алкохолна пића, воћну природну ракију, кафу и вино („Службени гласник БиХ“, бр. 50/09, 74/14 и 85/22);
61. Закон о управном поступку („Службени гласник БиХ“, бр. 29/02, 12/04, 88/07, 93/09, 41/13 и 53/16);
62. Закон о управним споровима Босне и Херцеговине („Службени гласник БиХ“, бр. 19/02, 88/07, 83/08 и 74/10);
63. Закон о поступку индиректног опорезивања („Службени гласник БиХ“, бр. 89/05 и 100/13)
64. Закон о прекршajима („Службени гласник БиХ“, бр. 41/07, 18/12, 36/14, 81/15 и 65/20);
65. Закон о прекршajима Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, бр. 63/14, 36/15-Одлука УС, 110/16, 100/17, 19/21-Одлука УС, 90/23);
66. Закон о прекршajима („Службене новине ФБиХ“, бр. 63/14, „Службени гласник БиХ“ бр. 41/22-Одлука УС БиХ и 68/22-Одлука УС БиХ);
67. Закон о прекршajима Брчко дистрикта БиХ („Сл. гласник Брчко дистрикта БиХ“, бр. 24/07, 29/16 и 6/22);
68. Закон о кривичном поступку БиХ („Службени гласник БиХ“ бр. 3/03, 32/03, 36/03, 26/04, 63/04, 13/05, 48/05, 46/06, 76/06, 29/07, 32/07, 53/07, 76/07, 15/08, 58/08, 12/09, 16/09, 93/09, 72/13 и 65/18);
69. Кривични закон БиХ („Службени гласник БиХ“ бр. 03/03, 32/03, 37/03, 54/04, 61/04, 30/05, 53/06, 55/06, 32/07, 08/10, 47/14, 22/15, 40/15, 35/18, 46/21, 31/23 и 47/23);
70. Закон о царинским прекршajима БиХ („Службени гласник БиХ“, бр. 28/22).

Prilog 7.

**PROGRAM POSEBNOG DIJELA STRUČNOG ISPITA
ZA RAD NA POSLOVIMA INDIREKTNIH POREZA
IZ OBLASTI POREZA**

a) Porezni sistem i postupak.....50 školskih sati

Rb.	Tema	Sadržaj
1.	Osnovni pojmovi i instituti poreznog sistema	Pojam poreznog sistema indirektnih poreza; Propisi iz oblasti poreza (Porez na dodanu vrijednost i akciza); Međunarodni ugovori i njihova primjena; EU zakonodavstvo i njegova primjena; Značenje osnovnih pojmova i instituta sistema;
2.	Zakon o porezu na dodanu vrijednost	Oblast primjene i ciljevi Zakona o porezu na dodanu vrijednost; Predmet oporezivanja; Promet dobara i usluga; Porezni obveznici; Mjesto oporezivanja; Nastanak porezne obaveze; Porezna osnovica; Oslobođanja od plaćanja PDV-a; Odbitak ulaznog poreza; Period oporezivanja, obračunavanja i plaćanja PDV-a; Posebna šema za naplatu PDV-a na promet povezan sa građevinskim radovima; Posebni postupci oporezivanja; Povrat PDV-a; Ispostavljanje fakture, knjigovodstvo i čuvanje dokumenata; Registracija obveznika; Nadzor obračunavanja, plaćanja i naplate PDV-a; Fiktivan promet; Sankcije;
3.	Zakon o akcizama u BiH	Oblast primjene i ciljevi Zakona o akcizama u BiH; Predmet oporezivanja; Porezni obveznik i registracija; Osnovica akcize; Iznosi i stope akcize; Nastanak obaveze obračunavanja i plaćanja akcize; Porezne evidencije i porezna prijava; Kontrola obračunavanja i plaćanja akcize; Oslobođanje, povrat i umanjenje akcize; Ograničenje u prometu određenih proizvoda; Cestarina;

b) Procesni propisi u oblasti poreza40 školskih sati

Rb.	Tema	Sadržaj
1.	Zakon o postupku indirektnog oporezivanja	Primjena odredbi Zakona o postupku indirektnog oporezivanja;

2.	Zakon o upravnom postupku	Primjena odredbi Zakona o upravnom postupku;
3.	Upravni spor	Pokretanje i postupanje u vezi upravnog spora;
4.	Pravilnik o kontroli i ograničenoj provjeri	Postupak ograničene provjere i postupak kontrole propisane odredbama Zakona o postupku indirektnog oporezivanja;

c) Porezni prekršaji i krivična djela.....10 školskih sati

Rb.	Tema	Sadržaj
1.	Porezni prekršaji	Nadležnost za vođenje prekršajnog postupka; Propisi po kojim se postupa u prekršajnom postupku; Porezni prekršaji i kazne; Zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka; Prekršajni nalog;
2.	Krivična djela	Pokretanje postupka krivične odgovornosti; Institut Non bis in idem;

d) Osnovi računovodstva.....40 školskih sati

Rb.	Tema	Sadržaj
1.	Osnovi računovodstva	Definiranje računovodstva; Definiranje knjigovodstva; Materijalno-robno knjigovodstvo; Kontni okvir i kontni plan; Finansijsko računovodstvo;
2.	Poslovne knjige	Poslovne knjige pravnih lica; Poslovne knjige ostalih lica koja nisu pravna lica (samostalni privrednici, udruženja itd.); Fiskalne kase;
3.	Poslovna dokumentacija	Faktura, otpremnica, narudžbenica, izdatnica, knjižno odobrenje i terećenje, izvod transakcionog računa, nalozi za plaćanja, blagajnički izvještaji i nalozi blagajni za uplatu i isplatu, PDV-SL2 obrazac, jedinstvena carinska isprava, tovarni list, popisne liste, itd.
4.	Finansijski izvještaji i MRS	Bilans stanja, bilans uspjeha...
5.	Obrasci koje je obveznik dužan da podnese UIO	PDV prijava, D-PDV, KIF, KUF

**PREGLED PROPISA KOJIM JE OBUHVAĆENA
MATERIJA POSEBNOG DIJELA ISPITA IZ OBLASTI POREZA**

1. Zakon o porezu na dodanu vrijednost („Službeni glasnik BiH“, br. 09/05, 35/05, 100/08, 33/17 i 46/23);
2. Pravilnik o primjeni Zakona o PDV-u („Službeni glasnik BiH“, br. 93/05, 21/06, 60/06, 06/07, 100/07, 35/08, 65/10, 85/17, 44/20, 47/22, 87/22 i 62/23);
3. Pravilnik o registraciji i upisu u Jedinstveni registar obveznika indirektnih poreza („Službeni glasnik BiH“, broj 51/12);
4. Uputstvo o registraciji i upisu u Jedinstveni registar obveznika indirektnih poreza („Službeni glasnik BiH“, br. 81/07, 79/13 i 10/18);
5. Uputstvo o preduzimanju mjera osiguranja u postupku registracije i upisa u Jedinstveni registar obveznika indirektnih poreza („Službeni glasnik BiH“, broj 25/15);
6. Pravilnik o kontroli i ograničenoj provjeri indirektnih poreza („Službeni glasnik BiH“, broj 68/16);
7. Odluka o određivanju velikih obveznika indirektnih poreza („Službeni glasnik BiH“, br. 13/12, 50/15, 84/17 i 84/20);
8. Instrukcija o izvozu poreznih i kontrolnih markica i njihovog razduženja pri uvozu akcizne robe;
9. Instrukcija o povratu poreza na dodanu vrijednost stranim državljanima („Službeni glasnik BiH“, br. 01/07 i 82/15);
10. Instrukcija o postupanju pri podnošenju PDV prijave primaoca usluge od lica koje nema sjedište u BiH i izvođača radova kod primjene posebne šeme u građevinarstvu („Službeni glasnik BiH“, broj 24/07);
11. Instrukcija o uvjetima i načinu povrata poreza na dodanu vrijednost diplomatskim i konzularnim predstavništvima, međunarodnim organizacijama i članovima misija („Službeni glasnik BiH“, broj 8/11);
12. Instrukcija o postupku ostvarivanja carinskih i poreznih oslobođenja u skladu sa Okvirnim sporazumom između Bosne i Hercegovine i Komisije Evropskih zajednica o pravilima suradnje koja se odnosi na finansijsku pomoć Bosni i Hercegovini u okviru pružanja pomoći putem instrumenata predpristupne pomoći (IPA) („Službeni glasnik BiH“, broj 74/11);
13. Instrukcija o postupku ostvarivanja carinskih i poreznih oslobođenja u skladu sa Okvirnim sporazumom o finansijskom partnerstvu između Evropske komisije i Bosne i Hercegovine o posebnim aranžmanima za provođenje finansijske pomoći Unije Bosni i Hercegovini u okviru Instrumenata predpristupne pomoći (IPA III) („Službeni glasnik BiH“, broj 16/23);
14. Instrukcija o razrezu poreza na dodanu vrijednost, akcize i cestarine po službenoj dužnosti („Službeni glasnik BiH“, br. 68/12 i 4/18);
15. Instrukcija o postupku obračuna, naplate i isplate zatezne kamate („Službeni glasnik BiH“, broj 2/23);
16. Uputstvo o postupku povrata i odobravanja poreznog kredita po osnovu podnošenja prijave za PDV („Službeni glasnik BiH“, broj 27/19);
17. Uputstvo o načinu postupanja sa prijavama za PDV i prijavama PDA i razrezom poreza po službenoj dužnosti („Službeni glasnik BiH“, broj 27/19);
18. Uputstvo o registraciji korisnika elektronskih usluga Uprave za indirektno oporezivanje („Službeni glasnik BiH“, broj 85/17);
19. Uputstvo o elektronskom podnošenju prijave samooporezivanja („Službeni glasnik BiH“, broj 04/18);
20. Uputstvo o podnošenju izvještaja o posebnoj šemi u građevinarstvu elektronskim putem („Službeni glasnik BiH“, broj 82/18);

21. Uputstvo o provođenju postupka povrata PDV stranim poreznim obveznicima („Službeni glasnik BiH“, broj 78/20);
22. Uputstvo o podnošenju prijave za PDV upotrebom kvalificirane elektronske potvrde („Službeni glasnik BiH“, broj 49/23);
23. Zakon o akcizama u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik BiH“, br. 49/09, 49/14, 60/14, 91/17 i 50/22);
24. Pravilnik o primjeni zakona o akcizama u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik BiH“, br. 50/09, 80/11, 48/12, 74/14, 85/17, 04/18, 3/21, 62/21 i 85/22);
25. Pravilnik o akciznim markicama za duhanske prerađevine, alkoholna pića, voćnu prirodnu rakiju, kafu i vino („Službeni glasnik BiH“, br. 50/09, 74/14 i 85/22);
26. Odluka o postupku oslobađanja i povrata akcize i cestarine po osnovu primjene međunarodnih ugovora („Službeni glasnik BiH“, br. 26/08 i 92/08);
27. Zakon o upravnom postupku („Službeni glasnik BiH“, br. 29/02, 12/04, 88/07, 93/09, 41/13 i 53/16);
28. Zakon o upravnim sporovima Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, br. 19/02, 88/07, 83/08 i 74/10);
29. Zakon o postupku indirektnog oporezivanja („Službeni glasnik BiH“, br. 89/05 i 100/13);
30. Zakon o prekršajima („Službeni glasnik BiH“, br. 41/07, 18/12, 36/14, 81/15 i 65/20);
31. Zakon o prekršajima Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 63/14, 36/15-Odluka US, 110/16, 100/17, 19/21-Odluka US, 90/23);
32. Zakon o prekršajima („Službene novine FBiH“, br. 63/14, „Službeni glasnik“ BiH“, br. 41/22-Odluka US BiH i 68/22-Odluka US BiH);
33. Zakon o prekršajima Brčko distrikta BiH („Službeni glasnik Brčko distrikta BiH“, br. 24/07, 29/16 i 6/22);
34. Zakon o računovodstvu i reviziji („Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 94/15 i 75/20);
35. Zakon o računovodstvu i reviziji Federacije BiH („Sl. novine FBiH“, broj 15/21);
36. Zakon o računovodstvu i reviziji u Brčko distriktu BiH (Sl. glasnik Brčko distrikta BiH“, br. 22/16 i 50/18);
37. Pravilnik o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva, druga pravna lica i preduzetnike („Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 104/21 i 59/22);
38. Pravilnik o kontnom okviru i sadržaju konta za privredna društva („Sl. novine FBiH“, broj 81/21);
39. Pravilnik o sadržini i formi finansijskih izvještaja za privredna društva, druga pravna lica i preduzetnike („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 59/22);
40. Pravilnik o sadržini i formi finansijskih izvještaja za privredna društva, druga pravna lica i preduzetnike („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 59/22);
41. Pravilnik o sadržini i formi obrasca izvještaja o promjenama na kapitalu („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 59/22);
42. Pravilnik o sadržini i formi obrasca izvještaja o promjenama na kapitalu („Sl. novine FBiH“, broj 81/21);
43. Pravilnik o dodatnom računovodstvenom izvještaju-Aneks („Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 62/16 i 124/22);
44. Međunarodni standardi finansijskog izvještavanja (www.sitrs.org);
45. Međunarodni standardi za male i srednje entitete (www.sir);
46. Međunarodni računovodstveni standardi FBiH (www.srr-fbih.org).

Prilog 8.

**BOSNA I HERCEGOVINA
UPRAVA ZA INDIREKTNO OPOREZIVANJE**

Na osnovu člana 43. Pravilnika o polaganju stručnog ispita za rad na poslovima indirektnih poreza zaposlenih u Upravi za indirektno oporezivanje („Službeni glasnik BiH“ broj ___),
Uprava za indirektno oporezivanje izdaje

**U V J E R E N J E
o položenom Općem dijelu stručnog ispita**

(ime, ime jednog roditelja i prezime kandidata)

rođen/a _____, zaposlen/a _____,
(datum i mjesto rođenja) (naziv organizacione jedinice)

službena šifra zaposlenog/e _____, položio/la je dana _____

Opći dio stručnog ispita za rad na poslovima indirektnih poreza.

DIREKTOR**Dr. Zoran Tegeltija**

MP

(broj uvjerenja)

(mjesto i datum izdavanja)

Prilog 9.

**BOSNA I HERCEGOVINA
UPRAVA ZA INDIREKTNO OPOREZIVANJE**

Na osnovu člana 43. Pravilnika o polaganju stručnog ispita za rad na poslovima indirektnih poreza zaposlenih u Upravi za indirektno oporezivanje („Službeni glasnik BiH“ broj _____), Uprava za indirektno oporezivanje izdaje

**U V J E R E N J E
o položenom Posebnom dijelu stručnog ispita
za rad na poslovima indirektnih poreza**

(ime, ime jednog roditelja i prezime kandidata)

rođen/a _____, zaposlen/a _____,
(datum i mjesto rođenja) (naziv organizacione jedinice)

službena šifra zaposlenog/e _____, položio/la je dana _____

Posebni dio stručnog ispita za rad na poslovima indirektnih poreza iz oblasti
_____.

DIREKTOR**Dr. Zoran Tegeltija**

MP

(broj uvjerenja)

(mjesto i datum izdavanja)